

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bulev Regele Ferdinánd (József főherceg-ut) 4. Telefon: 151. — Sürögnyomtatás: Közlöny, Arad —: Az Aradi Nyomda vállalat tulajdona kiadása és rotációs nyomtatás. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 840, félévre 420, negyedévre 210, havonta 70 Lej. Külföldre havonta 50 Lej feljebb. —: Egyes szám 3 Lej, Vasárnap 5 Lej. —: (Bucurestiben 50 ban felár.) Hirdetések tarifa szerint —:

49-ik évfolyam, 155. szám *

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

* Péntek, 1933. július 14

Királyi kihallgatások Vaida miniszterelnök és Mihalache az uralkodó előtt

Memorandum a király előtt a kormány gazdasági politikájának megváltoztatásáról -- Egymilliárdal csökkentik a költségvetést -- Szimpátia-tüntetés Maniu Gyula mellett

Bucurestiből jelentik: Politikai körökben általános érdeklődést váltott ki Mihalache királyi audienciája, annál is inkább, mert már a kihallgatást megelőzően, a beavatottak úgy tudták, hogy a nemzeti-parasztpárt volt elnöke memorandumot nyújt át az uralkodónak, amelyben leszögezi az aktuális gazdasági és pénzügypolitikai kérdésekkel kapcsolatos álláspontját. Mihalache — mint ismeretes, — megjelent a londoni világgazdasági konferencián is, itt azonban csak, mint megfigyelő vett részt a román bizottság munkálataiban, mert a közte és Madgearu között felmerült ellentétek miatt, visszautasította a tényleges közreműködést.

A nemzeti-parasztpárt volt elnöke, aki tudvalévőleg Romániát a leszerelési konferencián képviseli, beszámolt az uralkodónak a konferencia tanácskozásairól, valamint arról a memorandumról, amelyet a kisanánt nevében a konferencián felolvasott. Mihalache ezután azt a memorandumot tárta az uralkodó elé, amelyben a gazdasági kérdésekkel foglalkozik és, amelyben bizonyos mértékben a kormány gazdaság-politikájának megváltoztatását kéri.

A Cuvantul értesülése szerint, Mihalache közvetlen környezetében úgy tudják, hogy a memorandum két pontot foglal magában. Az első pont gazdasági politikánkkal kapcsolatban autarchikus rendszert ajánl, a másik pedig a valutáris problémával foglalkozik és a lej stabilizációját javasolja. Ez a művelet azokkal a jegybankokkal egyetértésben történne, amelyek 1929-ben a román valuta stabilizálásánál közreműködtek. Emellett Mihalache javaslatot tesz — a Cuvantul szerint, — arra is, hogy új fizetési jegyeket bocsássanak ki, még pedig csak belső használatra. Mihalache egyébként a közel jövőben találkozik a miniszterelnökkel is, aki tudvalévőleg az elmúlt napokban a legkategorikusabban a restabilizáció ellen nyilatkozott.

Hajóforgalom a Dnyeszteren

A Lupta szerint az ellenzéki pártok körében igen nagy kiábrándulást és csalódást okozott az a tény, hogy Mihalache nem azért jött a fővárosba, hogy a kormány ellen frontot csináljon. Az ellenzéki vezérek, reményeikben ismét csalódva, valamennyien nyári szabadságra mentek. Az Adeverul mai számában hosszabb beszélgetést közöl Potarca volt miniszterrel, akit szintén az elégedetlenkedők közé számítottak. Potarca megállapította, hogy a Vaida-kormányval szemben nincsen helye külön akciónak, mert a mai helyzetben nem szabad megrehezíteni a kormány munkáját. Madgearu hazaérkezése után fogják megállapítani annak lehetőségét, hogy szükség van-e olyan akcióra, amely gazdasági kérdésekben a nemzeti-parasztpárt baloldalának álláspontját határozottabban érvényesítse. A Madgearu londoni tevékenységét illeti, a pénzügyminiszter igen ügyesen képviseli Románia érdekeit és ha sikerül a külföldi adósságok kérdésében benyújtott indíványát elfogadtatni, úgy az nagy eredményt fog jelenteni az ország számára is. A kormánynak viszont

nagyon kell vigyáznia, milyen lépéseket tesz pénzügyi és gazdasági téren, mert minden eshetőségre fel kell készülnie, nehogy váratlan események meglepetést hozzanak.

Vaida Sándor dr. miniszterelnök egyébként ma kihallgatáson jelent meg a király előtt, aki a kihallgatás után ebédre is vendégül látta a kormányfőt.

A Lupta szerint, a kormány költségvetését, a bevételek apadására való tekintettel, csökkenteni fogják. A kormány azonban nem hívja össze rendkívüli ülésszakra a parlamentet, hanem egyszerűen úgy csökkentik a költségvetést, hogy bizonyos munkálatokat nem végeztetnek el. A Lupta szerint ilyenformán közel egy milliárdal csökkentik a költségvetést.

Az orosz-román megegyezéssel kapcsolatban felmerült az a terv, hogy a Dnyeszter folyót hajózhatóvá tegyék. A tervről Pan Halpa besszarábiai miniszter nyilatkozott a sajtónak és kijelentette, hogy annak megvalósí-

tása Besszarábia szempontjából rendkívül nagy fontosságú lenne.

Duca összehívta a liberális párt megyei szervezeteinek elnökeit. Az értekezleten a párt nyári aktivitását és különösen a szélsőséges mozgalmak elleni akciót állapítják meg.

Itt írjuk meg, hogy Maniu barátai vasárnap Badacsonyban ülnek össze és nagy szimpátia-tüntetést rendeznek a volt miniszterelnök tiszteletére. Maniu környezetében egyébként nevetséges koholmányoknak minősítik a temesvári „Vestul” híreit. A Patria, a nemzeti-parasztpárt kolozsvári hivatalos lapja, erről a következőket írja: Ha a „Vestul” magánvállalkozás lenne, nem foglalkoznánk azal, hogy mit és hogyan is. De mivel ez a lap a nemzeti-parasztpárt temesvári vezetőségének az orgánuma, fel kell vetnünk, hogy ki és mily címen lanszíroz olyan híreket, amelyek Maniut minden alap nélkül kompromittálják és minden fegyelmettség nélkül terjesztenek olyan közleményeket, amelyek egyenesen fapasztikusak.

Nagyfontosságú tanácskozások

A Londonban tartózkodó Madgearu pénzügyminiszter még mindig nem állapította meg hazautazásának időpontját. A Londonban folyó nagyfontosságú tárgyalások egyelőre szükségessé teszik, hogy a pénzügyminiszter személyesen képviselje Románia álláspontját.

Szombaton este egyébként minisztertanács lesz, amely nagyfontosságú gazdasági kérdésekkel fog foglalkozni. Valószínűleg ez alkalommal hozzák nyilvánosságra a kormány álláspontját a gabonaértékesítés kérdésében.

Súlyos akadályok a londoni békekisérletek előtt

Kimélyültek az ellentétek a dunai és a tengerentuli államok között -- Újabb javaslatok a világgazdasági konferencián -- Elnapolták az értekezletet -- Franciaország július 15-én írja alá a négyhatalmi szerződést --

Londonból jelentik: A dunai és a tengerentuli gabonatermelő államok közti ellentétek egyre inkább kimélyülnek, úgy, hogy a megegyezés a két front között most már szinte kilátástalannak látszik. Macdonald közös értekezletre hívta össze a tengerentuli és a dunai gabonatermelő államok képviselőit. Ezen a megbeszélésen részt vesznek a fogyasztó államok: Németország, Olaszország, Franciaország, Anglia és a Skandináv-félsziget országainak delegátusai is. Macdonald rá akar mutatni a gabonatermelés szabályozásának és a gabonaárak emelésének fontosságára, a két csoport között egyezséget akar létrehozni, annál is inkább, mert a megegyezés a világ gazdasági életének eminens érdeke. Az angol miniszterelnök kijelenti azt is, hogy a megegyezés érdekében Anglia hajlandó áldozatot is hozni.

A búzatermelő államok megbízottjai Macdonald angol miniszterelnökkel csütörtökön délelőtti bizalmas tanácskozást tartottak, melyről nem adtak ki közleményt. Colin péntekre összehívja a búzatermelő és búzafogyasztó államokat kölcsönös eszmecserére és megegyezés kötésére. Morgentau amerikai delegátus kijelentette, hogy a búzatermelő államoknak előbb maguk között kellene egyezséget kötniük, mielőtt a fogyasztó országokkal a zöld asztalhoz tárgyalni leülnek. Bejelentette ezután az amerikai delegátus, hogy pénteken a

kelet-európai búzatermelő államok megbízottjaival tanácskozásra összeül, hogy az európai kivitel arányának kérdését megállapítsa. Pénteken különben a tengerentuli búzatermelő országok, a szovjet megbízottjaival találkoznak. Az Egyesült-Államok gazdasági megbízottja tárgyal majd a szovjet buza-szakértőjével.

Itt írjuk meg, hogy a világgazdasági konferencia francia szakértője javaslatot terjesztett a konferencia elé, amelyben az állami közmunkák általános bevezetését javasolja. Szerinte az állami közmunkák elrendelése a leghatékonyabb módja a munkanélküliség megszüntetésének.

A munkanélküliség problémája a konferencián

Az amerikai delegátus a munkaidő leszállítására és a munkabérek fokozatos emelésére nézve terjesztett be javaslatot. A munkabérek emelkedése — mondja az amerikai javaslat — a termelés növelésével haladna egyforma mértékben. A világgazdasági konferencia albizottságának délelőtti és délutáni ülésein élénk vita folyt. Runciman angol közgazdasági miniszter ellenezte a közmunkák elrendelésére vonatkozó terveket. Kijelentette, hogy Anglia épp a közelmúltban többszázmillió font értékben közmunkákat hajtatott végre és a munkanélküliség csökkentésére vonatkozó akció meddő

maradt. A bizottság ülést az elnök bizonytalan időre elnapolta.

Párisi jelentések szerint a csüörtöki minisztertanács úgy döntött, hogy a négyes államszövetségi paktumot a francia megbízott július tizenötödikén aláírja Rómában. A minisztertanács egyben intézkedett Jouvenel jelenlegi római követ utódjának kinevezéséről, miután Jouvenel megbízatása a négyhatalmi paktum aláírásával véget ért. A legközelebbi minisztertanácsot tíz nap múlva tartja

meg a kormány, mert Daladier miniszterelnök ugyanennyi időre a Délfranciaországban levő Vichybe utazik.

A világgazdasági konferencián élénk fel-tünést keltett Litvinov külügyi népbiztos két újabb javaslata. Az egyik gazdasági megem-táadás szerződés megkötését ajánlja. A más-ik bejelentésben közli, hogy a szovjet hajlan-dó egy millárd dollárnyi megrendelést esz-közölni a különböző európai államokban, ha megfelelő hitelt és hitel-lehetőséget nyer.

arra, hogy reális kalkulációkat folytassanak, mert a helyes számítás eredményezze a munka-alkalmak szaporítását.

— A gazdasági élet terén is olyan normá-kat kellene bevezetni — mondotta — mint amelyek a nemzeti-szociálista eszméket dia-dalia segítették. A munkaügyet reális alapra kell fektetni. Mondjuk ki, hogy az iparos, a termelő, a kereskedő nem csinálhatja azt, amit saját maga akar, vagy jónak talál. A közér-deknek a magánérdek fölé kell emelkednie, te-hát az állam érdeke szempontjából egységes termelés szükséges. Általános irányvonalakat kell kiépíteni, amelyekhez alkalmazkodjon min-den iparos, gyáros és kereskedő. Az ipari és kereskedelmi termelés eszerint teljesen állami fennhatóság alá kerülne és a magánérdek alá-rendelt szerephez jutna a közérdekkel szem-ben. A továbbfejlődés útját csak ebben az irányban teheti meg Németország. Az egyének tudását és rátermettségét növelni kell az álla-mi többletmunka érdekében. Nagy gazdasági propagandát kell folytatni, hogy a német mun-karendszer Németország büszkeségévé ala-kuljon.

Dessauból jelentik: Az esküdtbiróság ma halálra ítélte Böttcher, Thälmann és Biesler kommunistákat Cislung rohamosztagos meg-gyilkolása miatt.

Szászország öt különböző községében, a rend-őrség és segédrendőrség tiltott fegyver és muni-cióraktárakat fedezett fel. Nemcsak fegyvereket, kézigranátokat, bombákat nagymennyiségű muni-ciót találtak, hanem dinamitot is. Nyolc kommunis-tát letartóztattak.

Állami fennhatóság alá akarják vonni Németországban az ipart és kereskedelmet

A német munkaügyi miniszter fantasztikus gazdasági tervezete. Hitler birodalmi kancellár újabb politikai nyilatkozata — Ismét három halálos ítéletet hoztak Németországban

Berlinből jelentik: Hitler ma dél-előtt nagy beszédet mondott a kancellári hiva-talban összegyűlt nemzeti-szociálista körzeti vezetők és bizalmi férfiak előtt. A német kancellár azt hangsúlyozta, hogy tervszerű munkával sikerült hatalomra jutniok és ezt a pozíciót senki sem veheti el tőlük. A jelen kör-ülmények között, amikor a harc bizonyos mértékben elcsendesült, már áttekinthetik a jövő fejlődési lehetőségeket egyes szakaszait. A politikai hatalmat a nemzeti-szociálista párt-nak egy mozdulattal sikerült megszereznie, gazdasági téren azonban úgy kell előre halad-niok, hogy ne veszélyeztessék a meglévő ér-tekeket. Egyetlen állást sem szabad új ember-rel betölteni addig, amíg a régi, kipróbált em-berek munkájukat ellátják és munkakörükben megállják helyüket.

Hitler ezután külpolitikai kérdésekre tért át, megemlítette a konkordátumot, amely tu-lajdonképpen nem is ismeri el hivatalosan a nemzeti-szociálista államot. A főfeladatot a ne-velés megszervezésében látja, amelynek oda kell irányulnia, hogy a nemzeti-szociálista el-veket összhangba hozza a gazdasági élet tör-vényeivel és ezáltal a nemzet életét megóvja a visszaesésektől.

Schmitt dr. munkaügyi miniszter beszé-det mondott a kormány gazdaságpolitikai fel-adatairól. Kijelentette, hogy a kormányt fel-kellene oldani a gazdasági ügyek vezetése alól

és teljesen a kormánytól független egyénekre kell bízni. Ötmillió munkanélkülinek a munká-padhoz való visszajuttatása hatalmas feladat. A munkanélküliséget nem lehet mesterséges módon megszüntetni — mondotta. A termé-szetes fejlődés hozza magával a munkanélkü-liséget megszüntetését. A munkaalkalom megte-metésére irányuló eddigi rendszer és a szük-ségmunkáról szóló intézkedések már elavul-tak. Változásra van szükség és annak olyan gyorsan kell bekövetkeznie. Az iparnak és a gazdasági élet faktorainak alkalmat kell adni

Gömbös magyar miniszterelnök a fascizmusról és a királykérdésről

Nyári szünet a magyar képviselőházban — „Ami jó Olasz-országnak, nem bizonyos, hogy javára válna más ország-nak is“. Vádak Gömbös Gyula fascista rokonszenve miatt

Budapestről jelentik: A nyári szünet megkezdése előtt ma tartotta a képviselőház utolsó ülést. A Ház elnöke bejelentette, hogy Imrédy Béla londoni tartózkodásának ide-jére, a pénzügyminisztérium vezetését Fabi-nyi kereskedelemügyi miniszter vette át,

majd pedig azt javasolta, hogy a Ház október 24-ikén délelőtt tartsa legközelebbi ülést. A napirendi javaslathoz elsőnek Kun Béla kis-gazdapárti képviselő szót hozza, aki élesen támadta a Romániából importált fa megdrágl-tása miatt a kormányt. A képviselő hangsú-lyozta, hogy ezáltal súlyosan megkárosítják a fogyasztókat. Ezután az árvízkárosultak meg-segítését sürgette. Külpolitikai kérdésekről szólva, helyesíten emlékezett meg Gömbös bécsi újáról és azt hangsúlyozta, hogy Ma-gyarország helye Ausztria mellett van. Ma-gyarországnak minden erejével meg kell aka-dályoznia azt, hogy Ausztria Németországhoz való csatolása bekövetkezzen. Végül élesen támadta Németországot, elzárkózó gazdasági politikájáért miatt.

A felsőház csüörtöki ülésén egyébként Gömbös Gyula miniszterelnök hosszabb be-szédet mondott, amelynek során kitért azokra a vádakra, amelyeket fascista rokonszenve miatt emeltek ellene.

— Nem tagadom, — mondotta Gömbös miniszterelnök, — mély rokonszenvet érek Mussolini iránt. A Duce hatalmas alkotó ereje nagy veszélytől mentette meg az olasz népet. A nagy embereket az jellemzi, hogy azonnal megismerik a veszélyt és nyomban cselekszenek. De ami jó Olaszországnak, nem bizonyos, hogy javára válnék más ország-nak is. Sem a nápolyi narancsot, sem a német gyü-mölcsöt nem lehet Debrecen talajába beültetni. Magyarország politikája csak egy irányban mozoghat, csak magyar szellemű politikával lehet Magyarországot kormányozni.

— Ez az ország csak magyar maradhat mindig, — mondotta a felsőházi tagok nagy lelkesedése között Gömbös miniszterelnök, aki ezután a királykérdésre tért át. Azt a né-zet vallja, hogy nem a nemzet van az uralkodóért, mert a nemzet a szuverén, amely megoszotta az uralkodó hatalmat a törvényes királlyal. Végül kijelentette, hogy egy vagy másik uralkodó olyasmint tegyen a nemzetért, amely a jövő-késő utódok is tisztellettelenen emlékeznek meg róla. Beszédét a választójogi lehetőségeivel fejezte be.

Matuska elmondja letartóztatásának

Részletesen beszél a merény-let utáni lelkiállapotáról — történetét Pénteken délután temetik el Matuska Szilveszternét —

Bécsből jelentik: Matuska Szilveszternét pénteken délután fél kettőkor temetik a Ferenc József egyetemi kórház halottasházából. A szerencsétlen Matuskánét a bécsi központi temetőben helyezik örök nyugalomra.

Ma délelőtt megérkezett Bécsbe az elhunyt asszony édesapja, Déz Ferenc csantavéri tanító és az elhunyt Budapesten élő fivére. A ve-lük való megbeszélés után állapították meg a temetés időpontját. Matuskánét a kórház halot-tasházában van felravatolozva és eddig igen sok koszorút küldtek a ravatárra. Nagy rész-vét nyilvánul meg a szerencsétlen kis tizenhároméves Gabriella irányában. Igen sokan aján-lottak fel különböző adományokat és többen jelentkeztek, hogy hajlandók a gyermek gon-dozását magukra vállalni. Az egyik ajánlkozó arra is vállalkozik, hogy a gyermeket örökbe fogadja.

Matuska ma reggel buzgón imádkozott cel-lájában. A merénylő, aki nagy izgalommal ér-tesült felesége tragikus haláláról, ma már nyu-godtabb és a vizsgálóbíró kérdéseire pontos válaszokat ad.

A vizsgálóbíró ma megkérdezte Matuskát, hogy a biatorbágyi merénylet után, miután Bécsbe menekült, hogyan töltötte napait.

— Össze-vissza utazgattam — válaszol-ta Matuska — majd amikor olvastam az újság-ban a merénylet részleteit, nem mertem egy ideig kimozdulni hofgassei házámból. Aztán

egyre nagyobb izgalommal olvastam, hogy már megtalálták a vascsöveket, megállapítot-ták, hogy az ekrazitpatronokat melyik cégtől vásárolta a merénylő. Néhány napra kissé meg-nyugodtam az első nagy izgalom után. Ekkor hofgassei lakásomban

egy amsterdami merénylet előkészítésével foglalkoztam.

Egyik napon éppen térképeket tanulmányoz-tam, helyszinrajzokat készítettem, amikor há-rom férfi kopogtatott a lakásomon. Annyi időm volt csak, hogy a kályhába dugjam az előttem fekvő térképeket, rajzokat, máris beléptek a férfiak, igazoltattak és vittek a rendőrségre. Detektívek voltak a látogatóim, akik azonnal a bécsi rendőrség fejéhez vezettek.

— Az első kihallgatásomon mindent ta-gadtam. Aztán megérkeztek a budapesti rend-őrség tagjai és ők hallgattak ki engem. Egyre jobban szorult a hurok körülöttem. Megtalált-ák a nadrágomat, amely sárga volt az ekra-zitfoltoktól.

De még mindig arról vallottam, hogy hár-man követték el a merényletet, csak később mondottam el az igazat; *Leó szelleme sugat-mazott nekem mindent, éreztem, hogy a bécsi kihallgatásomnál is Leó szellemének hatása alatt állok.* Amikor láttam, hogy nem tagad-hatok tovább, részletes beismerő vallomást tettem.

Mária anyakirályné Aradon keresztül Budapestre érkezett

A királyné elragadtatással tekintette meg a magyar főváros szépségeit — A királyné tovább utazott Hamburg felé — Az udvari vonatot Szalay Géza osztálymérnök kísérte

Ma reggel hét óra tájban utazott keresztül Mária királyné Aradon. Az állomáson Iancu Traian rendőrigazgató vezetésével az aradi kvesztura rendőrtisztjei teljesítettek szolgálatot. Az udvari vonat mindössze néhány percig állott Aradon és ezalatt az idő alatt a lefüggönyözött udvari kocsiiban aludt Mária királyné és kísérete. Soborsintól a CFR pályafenntartási osztályának részéről az udvari vonatot Szalay Géza osztálymérnök kísérte, aki minden alkalommal az aradi vasutigazgatóság területén át érkező udvari vonatokat kíséri. Háromnegyed hat órakor indultak el Soborsintól, míg a határállomásra fél nyolc órakor érkeztek meg. Az utazás mindvégig a legteltesebb rendben folyt le és néhány perces időzés után az udvari vonatot továbbbogarogott Magyarországra felé, ahonnan a királyné Hamburgba utazik.

Mária román anyakirályné ma délután háromnegyed 12 órakor érkezett Budapestre. A román államvasutak vezetésének megfizetett erővel sikerült elhárítania az árvíz okozta közlekedési akadályokat, úgy hogy Mária királyné utjának nem kellett halasztást szenved-

nie. Az anyakirályné nővére, Cyrill nagyhercegné és Zwiedeneck ezredes szárnysegéd társaságában érkezett meg a budapesti keleti pályaudvarra, ahol a román követség tagjai, valamint a magyar külügyminisztérium képviselőiben Fürstner titkár fogadta.

Tekintettel arra, hogy Mária királyné inkognitóban tartózkodott a magyar fővárosban, a fogadás alkalmával minden ceremóniát mellőztek. A királyné autójával először a Kossuth-térre hajtatott, ahol megcsodálta az Andrássy-szobrot, majd pedig a parlament felé folytatta útját, amelynek épülete mély benyomást gyakorolt a királynéra. A Lánchidon és a Hunyadi János-uton át a várba látogatott el Mária királyné, ahol a Szent István-szobrot tekintette meg, majd pedig gyönyörűséggel szemlélte a napfényben uszó várost a Halászbástyáról. Az anyakirályné elragadtatással nyilatkozott a magyar főváros szépségeiről. A Gellért-szobor megtekintése után Mária királyné a román követségre hajtatott, ahol ebédet vett részt, majd pedig egy negyed kettőkor elhagyta a magyar fővárost és a déli gyorsal tovább utazott.

Száz halál leselkedett Balbó légiflottájára

Örömmámor Olaszországban — Balbó légügyi miniszter drámai jelentése a kalandos utról

Labradorból jelentik: Amikor tegnap este megérkezett Amerikába a Balbo légügyi miniszter vezetése alatt álló olasz légiflotta, az összes olasz városokban megkondultak a harangok, bugtak a szirénák és a városok lakossága örömmámorban uszott. Az olasz repülő szép teljesítménye őszinte lelkesedést váltott ki. Italo Balbo-t és parancsnoksága alatt álló flottáját lelkes ünneplésben részesítették. Balboék útja rendkívül veszélyes volt, mert a negyedik utszakason végesvéig sarki terület, befagyott tenger fölött kellett elrepülniük. Száz halál leselkedett a repülőkre, mert a sűrű ködben a hidroplánok pilótái ugyszólván vakon repültek és csak iránytüjük volt egyetlen tá-

jékozódási eszközük. Nagy örömmel fogadták azt az első híradást, amidőn Balbo a start után négy órával a következő táviratot küldte:

„Sűrű ködben, az irányt pontosan betartva, baj nélkül repülünk”. Még nagyobb volt az öröm akkor, amikor Balboék tizenkét órai repülőt után tegnap este 6 óra 26 perckor a tömeg üdvölgésében közben leereszkedtek az Eszkimó-öböl vizére.

Balbo Italo légügyi miniszter az alábbi megrázó erejű táviratban számolt be Mussolininek a sikeres kimeneteli labradori utról:

— Reggel, amikor elindultunk, nagy nehézségek között kezdtük meg utunk első szakaszát. Az ellenszél már a felszállásnál nehézségeket okozott s az ut első két órája kemény munkát igényelt. A látási lehetőségek csaknem teljesen hiányoztak. A felhők szinte a tengerre feküdtek, úgy hogy kénytelenek voltunk közvetlenül a víz színe felett repülni. Gyakran semmit sem láttunk, mint a vakok. Az ut harmadik és ötödik órája között a látási viszonyaink még jobban elromlottak. A köd ekkor oly sűrű volt, hogy a gépek szárnyait sem lehetett látni. Száz méternyire a víz felett repültünk, hogy a szárnyakon megakadályozzuk a jég képződését.

— Időjárás jelentéseink az ut többi részéről tiszta eget jelentettek, tehát ezután a felhők fölé emelkedtünk s 800 méter magasságban csakugyan megtaláltuk a tiszta égboltozatot. Ettől kezdve utunk jóval könnyebbé vált. Az utolsó két óra alatt az ég tiszta és a tenger teljesen nyugodt volt. Az ellenszél itt is akadályozólag hatott, úgy hogy csak 200 kilométer átlag-sebességet tudtunk elérni. A nehéz indulás és a ködben való repülés miatt a repülőraj szerteszéledt, de Cartwrightban már valamennyi gép rendes rajvonalba érkezett meg. Mialatt táviratozom, a huszonnegyedik gép is szerencsésen leszállt.

Newyorkból jelentik: Balbo repülőflottája közép-európai időszámítás szerint 14 óra 20 perckor elindult New-Brunswick irányában, Montreal felé.

Balbo huszonnegyedik tagu légi flottája csütörtökön este 20 óra 35 perckor, ezerkétszáz kilométernyi ut megtétele után megérkezett Uj Brunswickbe. Az utat a Labradorban levő Cartwrightból a leszállás helyéig Shediac-ig simán és minden zavart nélkül tette meg a flotta.

Haja úgy hullik, mint ősszel a falevél.

ha nem ápolja kellő időben az erre alkalmas szerrel. Ha fésülködés közben haja csomókban marad a fésű fogai között, ez annak a jele, hogy haja és fejbőre sürgős és alapos ápolásra szorul. A felesleges zsír befedi a hajgyökeret, elzárja a táplálástól és ezáltal a haj kihullását okozza. Ennek a hajbetegségnek a neve Seborrhoea és biztosan elhárítható a

PIXAVON és
Pixavon-Shampoo

állandó használatával. A PIXAVON-t és a PIXAVON-SHAMPOON-t évtizedek óta klinikailag kipróbálták és a legelső szaktekintélyek ajánlják.

A rendszeres ápolás Pixavonnal megakadályozza a hajhullást és a korpaképződést, erősíti a fejbőrt, egészségessé széppé és fényessé teszi a haját, úgy hogy könnyen és fáradság nélkül lehet fésülni.

Az önkéntesek tanulmányi szabadsága

Augusztus 15-ig kell benyújtani a szabadság iránti kérelmet

Bucurestiből jelentik: Az 1934. évi korosztályu bevonulásra kötelezett önkéntességi joggal bíró ifjak az 1933—34. iskolai évre vonatkozó tanulmányi szabadságuk iránti kérésüket legkésőbb augusztus 15-ig kötelesek benyújtani az illetékes hadkiegészítő parancsnokságnál. Ugyanekkor kell a korábbi korosztályokhoz tartozó ujoncoknak is beterjeszteniük a további tanulmányi szabadságra vonatkozó kérvényüket. Ezek egészen 27 éves korukig ismételtethetik meg tanulmányi szabadság iránti kérelmüket, míg az orvostanhallgatók, gyógyszerészek és állatorvostanhallgatók 29-ik életévük betöltéséig kérhetnek tanulmányi szabadságot. A műegyetemek és építészeti akadémiák hallgatói iskoláik útján kötelesek tanulmányi szabadság iránti kérvényeiket benyújtani. Mindazok, akik az augusztus 15-iki határidőt elmulasztják, kötelesek november elsején rendes katonai szolgálatra bevonulni.

CORSO-mozgó mai műsora!
JEAN HARLOW
az új divatos sztár

A POKOL ANGYALAI!

Angolul-németül beszélő hatalmas kémifilm.
Amerikában 2 évig, Párisban 1 évig volt műsoron
Ehhez hasonló film még nem volt.
JAMES HALL — BEN LYON.
Mesterséges hűtés, kellemes, hűvös teremt.

Tischler Mór gyilkosa a bucaresti-i táblai tanács előtt

Bucurestiből jelentik: Az ilfovi törvényszék tegnapi ülése a tárgyalás folytatását az ismeretes mód-perben, amelynek utolsó tárgyalásáról a védők kivonultak s emiatt el kellett halasztani a tárgyalást. A tegnapi tárgyaláson ismét megjelentek a védők s megjelent a megvesztegetéssel vádolt Popescu Pera földművelésügyi vezérfelügyelő is. A tárgyalást ennek dacára nem tarthatták meg, miután Riușescu bíró megbetegedett. A bíróság tehát a tárgyalást elnapolta és az új tárgyalást szeptember 22-ére tűzte ki.

Ugyancsak tegnap foglalkozott a bucaresti-i Tábla tanácsa Siancu kapitány ügyével, aki — mint arról annak idején részletesen beszámoltunk — revolverlövéllettel leterítette Tischler Mór. A vádirat szándékos emberöléssel vádolja Siancu Emil tartalékos kapitányt, aki kétféle módjával felfolyamodást terjesztett be a vádirat ellen. Kérte, hogy a Tábla változtassa meg a vádirat minősítését és a szándékos emberölést „erős felindulásban elkövetett szándék nélküli emberölésre” változtassa. Ezenkívül szabadlábrahelyezését kéri Siancu kapitány. A táblai vádtanács mindkét felfolyamodást elutasította azzal, hogy a vádirat minősítését helyesnek találja és a szabadlábra helyezés azért nem lehetséges, mert közbiztonsági okokból szükség van Siancu kapitány további fogvatartására.

Az Allami Osztályosorsjáték igazgatósága felhívja a 2-ik sorsjáték V. osztályán résztvevő játékosok figyelmét arra, hogy az utolsó húzás 1933. március 20-án volt és így a nyeremények felvételének 120 napos határideje **1933. július 15-én lejár.** A fel nem vett nyereményeket ezen határidő után stornirozzuk.

Felhívjuk a játékosokat, hogy haladéktalanul jelentkezzenek a főbizománnyosoknál, akiktől sorsjegyeiket vásárolták, a nyeremények felvétele végett. **Az 1933. július 15-ig fel nem vett nyeremények megsemmisülnek.**

840

A Román Allami sorsjáték Igazgatósága.

Árviztól rettegnek Mikalakán

**A lakosság egyrésze menekülésre készen áll -
Küldöttség az aradi városházán - Muresan János
főmérnök nyilatkozata - Koldusbotra jutottak
a marosmenti községek lakosai**

A Maros vizállása Aradon egyre emelkedik. Szerdán este, hivatalos megállapítás szerint, a Maros vizállása 252 centiméter volt. Csütörtökön reggelre tizennégy centivel emelkedett a vizállás, délre pedig 270-re növekedett. Ez a 18 centiméteres emelkedés nem jelentős és dacára annak, hogy a Maros újabb emelkedésre lehet számítani, nincsen semmi ok az aggodalomra. A csütörtökön érkezett jelentések szerint a Maros Soborsinban 32 centiméterrel nőtt, Gyulafehérváron azonban 40 centiméterrel apadt. Ez annyit jelent, hogy a Maros növekedése Aradon pénteken délután éri el kulminációs pontját. Lehetséges, hogy a víz szintje eléri vagy megközelíti a három métert is, de

már pénteken délután beáll az apadás.

Miután az időjárás száraz és újabb eső sem Erdély felső részében, sem a Maros völgyében nem esett, a Maros emelkedésének jelenlegi periódusa befejezettnek tekinthető.

A Maros magas vizállása Ujmicalaca és Micalaca lakosságát nagy aggodalommal töltötte el. Csütörtökön délelőtt a községek megbízottai felkeresték Muresan János városi főmérnököt, akit arra kértek, hogy erősítse meg a gátakat, mert Ujmicalaca lakosai, akiknek ma is emlékezetében él a múlt évi árvizkatasztrófa minden borzalma, annyira rettegnek, hogy

már most összecsomagolták minden vagyoniukat és készen állanak arra, hogy elmeneküljenek a községből.

Muresan főmérnök megnyugtatta az aggódó küldöttséget és kijelentette előttük, hogy semmiféle aggodalomra ok nincsen. Munkatársunknak egyébként Muresan János városi főmérnök a következő kijelentést tette:

— Aradon és a külvárosokban az a hír terjedt el, hogy a Maros néhány nap óta tartó növekedése komolyabb jellegűt öltött. Különös súlyt helyezek annak megállapítására, hogy

a Maros emelkedése semmilyen aggodalomra nem ad okot.

Árvizveszélyről beszélni sem lehet. Érthetőnek találom, hogy Ujmicalaca és Micalaca községekben már maga az a tény, hogy a Maros vize emelkedik, aggodalmat kelt. De újból kijelentem, a helyzet teljesen megnyugtató és nyugodtan nézhetünk a Maros kisebbarányú újabb emelkedése elé, mert ez teljesen veszélytelen. A víz magassága csütörtökön délelőtt 270 centiméter volt Aradon. Emlékezzünk arra, hogy 1924-ben a Maros 574 centiméter magasságot ért el és akkor is csak az árterület került víz alá. Ez mutatja a legjobban, hogy csak az idegesség és a közelmúltak emléke készíthette az ujmicalacai lakosságot arra, hogy a menekülésre megtegye az előkészületeket. Ne felejtsük el, hogy az elmúlt évben a Maros 618 centimétert ért el, ma pedig még medrét sem hagyta el Aradon.

Bucuresti-i jelentés szerint az árvizsújtotta erdélyi vidékeken az ár mindenütt visszavonult a töltésekről és ennek következtében a forgalmat részben közvetlenül, részben pedig átszállással már mindenütt le tudják bonyo-

lítani. Így megindult a forgalom Dés—Bethlen és Óradna között és ugyancsak megindult a forgalom Balázstalva és Parajd között, azonban tegnap a pálya egy részét a talajvíz ismét elöntötte és ennek következtében ezen a szakaszon átszállással kell lebonyolítani a közlekedést. Megindult a forgalom a Visó-völgyében is, ahol azonban további intézkedésig kizárólag a személyforgalmat bonyolítják le, míg a teherszállás egyelőre szünetel.

Az árvizsújtotta területeken már megkezdtek a kár felbecsülését. A lakosság számára az ár borzalmas csapást jelentett.

különösen a marosmenti községek lakosai jutottak koldusbotra.

A megyei tanács egyelőre százezer lejt utalt ki a szerencsétlen emberek számára, ez azonban jelentéktelen segítség a nagy csapás mellett. Marosvásárhely város tanácsa elhatározta, hogy a belügyminisztertől az árvizkárosultak nagyobb mérvű segélyezését kéri.

Marosmegyében az árvíz visszavonulása után a mezőn két holttestet találtak. Megállapították, hogy az egyik Ferenczy Károly, a másik Faludi Károly, mindkettő marosvécsi gazdálkodó, akik Marosvécsre akartak hazatérni, de csónakuk felborult és az árvízben lelték halálukat.

Későbbi jelentés szerint az újabb esőzések újabb árvízzel fenyegetik Kisküküllő-vármegyét. A javuló időjárással már elmúlni látszott a veszedelem, míg most újra aggasztóvá vált a helyzet azokon a vidékeken, ahol az ár már eddig is nagy pusztításokat végzett. Tegnap az a hír terjedt el Dicsőszentmártonban, hogy újabb árvíz jön. A jelentés szerint Szováta és Balavásár között hatalmas felhőszakadás volt, aminek következtében a Küküllő vize hamarosan több métert emelkedett. A zápor azonban hamar elvonult, úgy hogy az áremelkedés is hamarosan megállt és a folyó visszahúzódott a medrébe. A helyzet azonban még továbbra is aggasztó és a hatóságok állandóan készenlétben vannak, hogy az újabb áradás pusztításait megakadályozzák.

Veszélyben nyolcszáz aradi autó

Lefoglalják azoknak autóját, akik július 15-ig be nem fizetik adójukat

Az aradi pénzügyigazgatóságra csütörtökön rendelet érkezett, amely az autók után kivetett adók behajtására tartalmaz szigorú intézkedést. Az aradi első kerületi adóhivatalnál jelenleg 794 aradi autótulajdonost tartanak nyilván, akik esedékes adóikat nem fizették be. Az adóhivatal a pénzügyminiszteri utasítás alapján megtette az intézkedéseket a hátralékok behajtására. Mindazok az aradi autótulajdonosok, akik július 15-ig az esedékes adókat nem fizetik meg, ki vannak téve annak a lehetőségnek, hogy a pénzügyigazgatóság az autójukat lefoglalja. A foglalás úgy történik, hogy a pénzügyigazgatósági közegek az autó egyik kerekét a tengelyhez dróttal összekötik és oly módon pecsételik le, hogy a kerék elmozdulása

Az aradi Magyar Párt társasvacsorát rendez Felhívás a magyarsághoz

Az aradi Magyar Párt közművelődési szakosztálya az alábbi felhívás közlésére kért fel bennünket: „A Magyar Párt intéző-bizottsága legutóbbi ülése alkalmával elhatározta, hogy felkeresik a magyar falvak lakosságát, felveszik a kapcsolatokat a Magyar Párt minden egyes szavazójával s meghallgatják a panaszokat, tanácsot adnak, segítenek ahol csak lehet. E felé a szép szándék felé az első lépést szombaton este teszi meg a Magyar Párt közművelődési szakosztálya. Szombat este ugyanis a negyedik kerületben, a volt Erzsébet-mozi helyiségében társasvacsorát rendeznek, amelyre magyar testvéri szeretettel hívnak meg mindenkit, akiben él a segíteni akarás szándéka! Jöjjetek el magyarak, jöjjetek el erre a találkozásra! Ismerjük meg végre egymást és tegyük lehetővé az együttműködést. Ne csak a választások izgatott, agitáló zajában találkozunk, hanem a barátságosan hívogató fehér asztal mellett is. Ne csak kortesbeszédet hallgassunk, hanem mondjunk józsi pohárköszöntőket. Hozzátok el az asszonyokat és leányokat is, hadd érezzék, hogy mindnyájan egyetlen nagy család tagjai vagyunk! Aki el akar jönni, jelentkezzen a Magyar Otthonban (volt Zrínyi-uca 8. szám) és váltsa ki idejekorán vacsora-jegyet. Egy jegy ára 25 lej. Hiszünk, hogy sokan leszünk, hogy eljön mindenki, akinek öröm a mi örömünk, gond a mi gondunk! Hiszünk, hogy mi magyarak — végre találkozunk!”

Elhalasztották

a Városi kávéház árverését

Pacuraru Brutus iparkamarai főtitkár intervenciója

Az aradi pénzügyigazgatóság tudvalevőleg július 14-ére árverést tűzött ki Hoffmann Ottó aradi fűszerkereskedő és kávé ellen 170.000 lej adóhátralék miatt. Ehhez az árveréshez csatlakozott az aradvárosi adóhivatal, amely különböző városi taksákat és bérhátralékokat követel. A pénzügyigazgatóság minden előintézkedést megtett, hogy az árverést megtartsa. Értesítette az aradi kereskedelmi és iparkamarát, hogy megbízottját küldje ki az árverésre. Csütörtökön délelőtt Pacuraru Brutus, az aradi kereskedelmi és iparkamara főtitkára felkereste Popa Miklós pénzügyigazgatót, akit arra kért, hogy a Hoffmann Ottó ellen kitűzött árverést halassza el.

A kamarai főtitkár méltányosságot kért a súlyos helyzetbe került fűszerkereskedő és kávéháztulajdonos számára, aki önhibáján kívül került mai nehéz szituációja közé, főleg azért, mert az általa eladott kávéházat nem tudta a vevőnek átadni, aki a vételtől az utolsó pillanatban visszalépett. A pénzügyigazgató három heti halasztást engedélyezett Hoffmann Ottónak és az új árverés hatánapját, augusztus másodikára tűzte ki.

eltörli a pecsétet. Közel nyolcszáz aradi autótulajdonos szerepel abban a listában, amely az aradi hátralékosokat tartalmazza. Azért szaporodott fel annyira az adóhátralékosok száma, mert az új törvény nem ismeri a régebbi törvényben meghatározott adómentességeket. Egyes kategóriák ötven százalékos díjkedvezményt élveznek, ezzel szemben azonban az autobuszok, a teherautók, az orvosok gépkocsijai is adókötelesek. Az adó meg nem fizetése még egy kellemetlen következménnyel jár az autótulajdonosokra. A pénzügyigazgatóság a hátralékosok névjegyzékét átküldi az aradi rendőrségre, amely az erre vonatkozó törvényes rendelkezések értelmében törli az autótulajdonosok hajtási engedélyét.

Bezárták

az egyik bucaresti-i moziba a film lefoglalására érkezett rendőröket

Botrány a „Kék expressz” vetítése körül

Bucurestiből jelentik: Érdekes ügyben vezette be a vizsgálatot a rendőrség. A Calea Dudestin levő Lucifer-moziban a Kék expressz című filmet hirdették meg, amelyet a hatóságok befiltottak. Miután a rendőrség olyan információt kapott, hogy a filmet a tilalom dacára is vetítik, rendeletet adott ki Ionescu komiszárnak, hogy két rendőr kíséretében jelenjen meg a moziban s akadályozza meg a Kék expressz vetítését. A komiszár a rendőrökkel együtt meg is jelent a moziban, ahol azonban a gépház felé haladó rendőröket a mozi-tulajdonos bezárta az egyik irodaszobába. A komiszárt pedig egyszerűen kidobták a moziból.

A rendőrtiszt jelentésére egész rendőrszaksz szállt ki a Lucifer-moziba, ahol a filmet lefoglalták, a becsukott rendőröket pedig kiszabadították.

Bűnvádi feljelentést tett az aradi ügyvédi kamara ellen egy zugirászattal vádolt volt biztosítási tisztviselő

Hivatalos hatalommal való visszaéléssel vádolja a Kamarát.

Az ügyvédi kamara álláspontja

Az aradi ügyészségen és az első számú vizsgálóbírói hivatalban szenzációs ügyben folyik a vizsgálat. Nem kevesebbről van szó, mint hogy egy volt biztosítási tisztviselő

bűnvádi feljelentést tett az Ügyvédi Kamara ellen, amelyet hivatalos hatalommal való visszaéléssel vádol.

A feljelentés előzményeit az a küzdelem képezi, amely már hónapok hosszú sora óta a kamara és a zugirászattal vádolt Perényi Ignác között folyik.

Perényi Popa Ignác ellen jelentés érkezett be az aradi Ügyvédi Kamarához, amelynél a zugirászat vádját emelték a volt biztosítási tisztviselő ellen. A feljelentés több esetet sorolt fel, ahol Perényi ügyvédi munkát végzett és beadványokat készített a felek részére. A kamara elrendelte az ügyben a vizsgálatot, amelynek levezetésével dr. Miclosi Emil ügyvédet bízta meg. Hosszabb ideig folyt a vizsgálat, amelynek eredményeképpen Miclosi dr. jelentést terjesztett be a kamarához és abban megállapította, hogy a Perényi elleni vádak megfelelnek a valóságnak: a volt biztosítási tisztviselő tényleg zugirászatot folytat. Ennek alapján az Ügyvédi Kamara feljelentést tett az aradi ügyészségnél, amely eljárást indított Perényi ellen.

Néhány hét múlva az Ügyvédi Kamara olyértelmű jelentést kapott, hogy Perényi Popa Ignác továbbra is eljár az egyes törvényszéki hivatalokban. A kamara válaszmánya ekkor határozatot hozott, amelyben kitiltotta az aradi törvényszék területéről a volt biztosítási tisztviselőt és átírásban kérte az elnök-

Miklós királyi herceg repülőgépen Hollandiába érkezett

Amszterdamból jelentik: Miklós román királyi herceg Brüsszelből jövet ma leszállt az amszterdami repülőtéren. A herceg saját repülőgépen jött, amelyet maga vezetett és belga gépen követte Stoicescu ezredes és Nicolau kapitány. A holland határon katonai repülőraj várta a királyi herceget és ellikísérte amszterdamba. A repülőtér a holland királyi adjutánsa, a holland hadsereg vezérkari főnöke, a kormány képviselője és a hatóságok vezetői fogadták és hivatalosan üdvözlötték Miklós herceget, akinek tiszteletére díszszázadot is rendeztek ki.

seget arra, hogy a kiltásnak szerezzen érvényt. Perényi Popa a kiltás dacára is tovább járt az aradi törvényszékre, mire a kamara újabb feljelentést tett ellene.

Az elkeseredett harc ügyében néhány nappal ezelőtt érdekes fordulat állott be. Perényi Popa Ignác ugyanis bűnvádi feljelentést adott be az aradi ügyészségen az Ügyvédi Kamara ellen, amelyet hivatalos hatalommal való visszaéléssel vádol. Feljelentésében azt állítja, hogy a kamara nem szerzett bizonyítékokkal alátámasztott meggyőződést arról, hogy zugirászatot folytat és minden bizonyíték nélkül hozta meg a határozatát, amelyben a törvényszék területéről kiltotta. Egyben bíróság elé állította, meghurcolta és így visszaélt hivatalos hatalmával. Perényi feljelentéséhez kimutatást csatolt, amelyben igazolta, hogy jelenleg huszonöt pere folyik az aradi törvényszéken és arra hivatkozik, hogy jogában áll saját peres ügyeiben eljárni. Kijelenti viszont, hogy zugirászatot nem üzött és ha sürin járt is az aradi törvényszékre, ezt kizárólag saját peréi miatt tette. Az ügyészség a feljelentést áttette az első számú vizsgálóbírói hivatalhoz, ahol Seracu Adrian vizsgálóbíró

már megkezdte a tanukihallgatásokat a kétségtelenül érdekes ügyben.

Beszélgetést folytattunk a feljelentés kérdésében az aradi Ügyvédi Kamara egyik vezetője tagjával, aki a következőket jelentette ki:

— A Perényi ügyében lefolytatott vizsgálat folyamán beigazolást nyert, hogy a volt biztosítási tisztviselő olyan munkákat végzett, amelyek a törvény értelmében csak ügyvédek által végezhetők. Meg is tettük a bűnvádi feljelentést az ügyben és miután megállapítást nyert, hogy Perényi tovább folytatja tiltott tevékenységét, határozatot hoztunk, amelyben kiltottuk a törvényszék területéről. Ezt a határozatot sem respektálta, amiért újabb bűnvádi eljárás indult meg ellene. A kiltó határozat értelmében

Perényi még a saját peres ügyeinek elintézésére sem kereshette volna fel a törvényszék épületét, illetőleg erre külön dekárni engedélyt kellett volna kérnie.

Ezt elmulasztotta és miután a törvény hasonló esetekre előírja a dekárni engedély szükségességét, az a kifogás, hogy saját ügyeiben járt továbbra is a törvényszékre, semmiesetre sem állhat meg. A kamara nyugodtan várja a feljelentés fejleményeit, mert nem tett egyebet, mint megvédte az ügyvédi testület érdekeit, a törvény keretein belül.

Jogász körökben nagy érdeklődéssel várják, milyen fejleményei lesznek még annak a harcnak, amely Perényi és a kamara között folyik. S milyen eredménye lesz annak az attacknak, amelyet a volt biztosítási tisztviselő most az Ügyvédi Kamara ellen megindított.

Fürdeni ment a Marosba és eltűnt egy aradi fiatalember.

A kétségbeesett szülők bejelentése az aradi rendőrségen — Eredménytelen nyomozás —

Ma délelőtt egy eltűnési ügyben vezette be a nyomozást az aradi rendőrség bünyügyi osztálya. Jelentést tettek a rendőrségen arról, hogy Szántó István szabadságos katona, aki egy erdélyi városban a lovas-tüzérezrednél szolgál, tegnapelőtt délután azzal távozott szüleinek Mosóczy-telep Str. Fiului 1. szám alatti lakásáról, hogy a Marosba megy fürdeni. Szántó vette a fürdőruháját és mint az ismerősei állítják, a temesvári hid felé ment. Este a szülei hiába várták haza Szántó Istvánt, nem jelentkezett. Nem gondoltak semmi rosszra, miután azt hitték, hogy valami rokonnál töltötte az éjszakát.

Másnap végigjárták az összes rokonokat, azonban kiderült, hogy egyiküknél sem fordult meg. Most már kétségbeesetten keresték fel a rendőrséget és közölték azt a gyanújukat, hogy fiuk talán a szabad Marosban való fürdés közben belefulladt a folyóba. A rendőrség széleskörű nyomozást vezetett be a fia

hollétének kiderítésére, de ez mind ma estig eredménytelen maradt. Rendőrségi körökben nem tartják kizártnak, hogy a szerencsétlen fiút, annak ellenére, hogy jó úszó volt, elkapta a Maros sebes árja és mielőtt segítségére siethettek volna, elmerült a hullámokban.

Aradvárosi mozik műsora

5. negyed 8 és fél 10 órakor:

CENTRAL MOZGÓ: POMPÉJI VÉGNAPJAI. Ez a hatalmas világsláger, amely méltó testvére a Ben Hurnak és a Quo vadisnak, most hangos változatban járja be újból a világot. Főszereplői: VÁRKONYI MIHÁLY, RINA DE LIQUORO, KORDA MARIA és BERNHARD GÖTZKE.

SELECT MOZGÓ: Premier. TOM MIX legjobb és legjobb filmje, amelyben természetesen TONY a csoda-ló is hálás szerephez jut: „PAJTA-SOM, A KORMANYZÓ”.

HIREK

A ROTHSCHILDOK

Ez a név a legöregebb emberek gondolatában is a nagy pénzeket fejezi ki. A nagy pénzek és a világhírű bankárok szellemét. A múlt idők bankárai úgy éltek a köztudatban, mint a kiszáradt szivék és a tülhajtott önzések eleven kifejezői. Egy bankárról fel se lehetett tételteni, hogy képes legyen valami emberi gyöngösvégre és ostobaságra. A köztudatban úgy éltek, mint akit egyetlen ambíció fűt: a pénz és a pénznek európai szabású politikája.

A köztudat el se tudta képzelni az európai bankárok fejedelmének: egy-egy Rothschildnak az életét olyanformán, mint más pénztelen közkatonának az életét. Az ő életükről fel se lehetett tenni, hogy szakadoztak és ellentmondóak volnának. A Rothschildokról úgy képzelte el a szegények elméje, hogy emberi életüket semminemű küzdelme a nyomoruságnak nem marcangolta soha.

Hogy nagyszerű a vizsgálóképességük és a pénzügyi politikában fényes képzelőtehetségek, abban senki sem kételkedett. Annál inkább abban, hogy képesek volnának az ideális lelkeket hevitő bolondos eszmékre és arra a gondolatra, hogy a világban nem lehetne élni, ha nem volnának benne nők és művészetek. Hogy a luxur iránt élénk szümpatiával viseltetnek, az ismert vonásuk volt. Ellenben egyetlen Romeo sem találkozott a Rothschildok népes fejedelmi dinasztiájában. De nem találkozott olyan szerelmi és családi botrány sem, ami elég gyakori a koronás dinasztiák között. Ennek a hatalmas családnak emberi élete soha nem foglalkoztatta Európa kíváncsiságát. A legdiszkrétebb fátyol őrizte mindenkor a család érzelmi intimitását.

Ez a család zárkózottabb és hozzáférhetetlenebb volt minden királyi udvarnál. Féltekenyen őrizte ősi hitét és ősi családi erényeit. Meg voltak róla győződve, hogy fajuk hozta Európába Ázsia bölcsességét és szigorúan ragaszkodtak ehhez a bölcsességhez. És nemcsak hallatlan gazdaságuknak köszönhetők a népszerűségüknek, hanem éppígy ennek a bölcsességüknek.

Ez a család szét volt osztva Európa legelső metropolisáiban. Mindenütt volt egy ugynevezett Rothschild-ház. És nem volt az illető államnak, a hova tartoznak, olyan gazdasági és ipari vállalata, amit nem ez a ház bonyolított volna le.

Minden államban udvarképesek és az arisztokraták legelseje között szerepeltek. A Rothschild bárónék minden udvari balom ott táncoltak és a szerencsétlen Erzsébet királyné halála délutánján Genfben egy Rothschild bárónét látogatott meg.

Most a bécsi ház feloszlik. A párisi és londoni házak család tanácskozása határozatára. Ez is annak a bizonyítéka, hogy a régi világhírű név már öszszébb szorul, nem terjeszkedik. Az ő gazdagsága és hatalma is öszszébb zsugorodott. Talán a metódusa sem felel meg az új világ szellemének. A Rothschild-név már tulkomoly, patinás és talán divatiat is, mint a pénzügyi operációkban. Miért ne? Ma a tekintélyeknek nincs értékük és az értékeknek nincs tekintélyük.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Nyugati hőemelkedés, helyenként zivatarok és esők lehetségesek.

— **Csütörtökön Aradra érkezett Stefanescu pénzügyminiszteri vezérfelügyelő,** aki a pénzügyigazgatóság forgalmi osztályának ügyvezetését vizsgálta meg, majd pedig a bélyegilleték-ügyosztályban tartott vizsgálatot. A vezérfelügyelő részletes vizsgálata során arról győződött meg, hogy az aradi pénzügyigazgatóságon a forgalmiadó behajtása körül nagyon szép eredményeket értek el. A bélyegilleték osztály működésével is teljesen meg volt elégedve.

— **Akció az új kontingentálási rendszer ellen.** Bucarestből jelentik: A Tempo szerint az új kontingentálási rendszer nagy elégedetlenséget keltett ipari és kereskedelmi körökben, amelyek a kamarák útján akciót indítottak a rendelkezések megváltoztatására, annál is inkább, mert a kontingentálás már is érezhető drágulást okozott.

— **Magyarország külkereskedelmi mérlege.** Budapestről jelentik: A most közét tett magyar külkereskedelmi mérleg adatai szerint Magyarország importja az elmúlt hónapban 25.2 millió, míg exportja 29.4 millió pengő tett ki, a múlt év hasonló időszakának 29.8 millió, illetve 27.1 millió pengőjével szemben. Így tehát addig, amíg az elmúlt év hasonló időszakában a magyar külkereskedelmi mérleg 2.7 millió pengős passzivumot mutatott, ebben az esztendőben a magyar külkereskedelmi mérleg 3.7 millió pengővel aktív. Az év első felében a bevétel 144.7 millió, míg a kivitelt 159.5 millió pengőt tett ki, vagyis a múlt év első felének 17.6 millió pengő passzivumával szemben 15.7 millió pengő aktívum mutatkozik.

— **A B. listára helyezett tisztviselők reménye.** Bucarestből jelentik: Stefanescu belügyi vezérfelügyelő, akit rendelkezési állományba helyeztek, emiatt panaszt emelt a közigazgatási bíróságnál. A bíróság ma helyt adott Stefanescu keresetének és elrendelte hivatalába való visszahelyezését. Azt hiszik, hogy ennek alapján számos B-listára helyezett tisztviselő indít keresetet állásába való visszahelyezésére.

— **Képesítési vizsgák az aradi munkafelügyelőségben.** Az aradi munkafelügyelő-ségen csütörtökön délelőtti képesítési vizsgát tettek azok a tisztviselő-jelöltek, akik pályázati kérvényeiket nyújtották be az aradi Munkakamarához. Tíz jelöltet vizsgáztatott a munkafelügyelőség bizottsága. Négy jelentkező tette csupán sikerrel le a szakvizsgát, ezeket az aradi Munkakamara tisztviselőivé nevezik ki rövidesen. Hat jelentkező nem felelt meg a vizsga feltételeinek.

— **Rablógyilkosság áldozata lett egy váci kereskedő.** Vácról jelentik: A Duna ma egy harminc éves férfi holttestét vetette ki, melyről megállapították, hogy Bach Jenő váci kereskedővel azonos. Bach Jenő kilenc nappal ezelőtti vidéki körútra indult gabona- és bor bevásárlás végett és azóta nem jelentkezett. Hozzá tartozói az esetről jelentést tettek a rendőrségnek, amelynek azonban az elmúlt kilenc nap során Bach eltűnésével kapcsolatban semmit sem sikerült megállapítania. A holttest keze és lába össze volt kötözve, a szerencsétlen ember lábán pedig nehezékek függtek, zsebei üresek voltak, amiből kétségtelenül megállapították, hogy Bach Jenő rablógyilkosság áldozata lett.

Otthon az egykori nihilista merénylők számára

A Szovjet Seremetiev herceg volt palotájában otthont rendezett be a cári trónom alatt elítelt: nihilista és anarchista merénylők és forradalmárok számára, akiket a Szovjet az osztályharc vértanúinak tekint. Az otthonnak jelenleg körülbelül 120 lakója van, valamennyi volt fegyenc, vagy száműzött. Nesztoruk a 84 éves Frolenko Mihály, II. Sándor cár gyilkosa és Finger Vera, aki számára a bombákat készítette. A veterán forradalmárok jó sorsuk ellenére, állandóan zugolónak a Szovjet ellen, amely Frolenko kijelentése szerint, nem valósította meg azokat a célokat, melyekért ők küzdöttek és gyilkoltak, tudniillik a szabadság, egyenlőség és az általános boldogság eszméit.

— **Egy napon hatezer japán pár esküszik meg Karbinban.** Karbinból jelentik: A közeli napokban a maga nemében páratlan, érdekes ünnepség folyik le Karbinban: hatezer mandzsuriai fiatal japán tisztviselő köt ugyanazon a napon házasságot hatezer japán leánnyal. Az érdekes „tömeg-esküvő” előzményei Mandzsúria elfoglalásának napjaira vezethetők vissza, amikor a japán kormány számos fiatal tisztviselőt helyezett el Mandzsúriában azzal a feltétellel, hogy egy fél éven belül megnősüljenek. A menyasszonyokról maga a japán kormány gondoskodott. Hatezer japán fiatal leányt iskolába vittek, ahol főzésre, gyermeknevelésre tanították őket, majd mindannyiukat lefegyvereztek és fényképeiket elküldték a mandzsuriai tisztviselőknek, kik így választották ki jövőbeli lélettársukat. A menyasszonyok rövidesen áthajóznak Mandzsúriába, ahol ünnepi külsőségek között folyik le esküvőjük.

— **Eggersh Mártha Budapestre szerződött.** Budapestről jelentik: Eggersh Mártha, aki a napokban fejezte be Budapestben egy magyar tárgyú filmje felvételét, két hónapra a Király Színházhoz szerződött. A népszerű filmsztár november és február között játszik két hónapot a Király Színház színpadán. Eggersh Mártha az eddigi tervek szerint egy magyar operett primadonna-szerepében lép fel.

— **Merénylet egy gyorsvonat ellen.** Bucarestből jelentik: A constantai vonalon, Fundulea állomás közelében rálöttek a 22. sz. gyorsvonatra. Az érkező kocsit több ablaka betört, de emberéletben nem esett kár. A hatóságok azonnal megindították a vizsgálatot és nyomban tartották több földművest Sculesti községben, akiket azzal gyanúsítottak, hogy a vonatot meg akarták állítani, hogy azután kifosszák az utasokat.

— **Felmentett volt városi alkalmazottak.** Demian Illés és Timár András az aradi városi vízművek volt alkalmazottai ma állottak a bíróság előtt, azzal vádolva, hogy a város tulajdonát képező tüzscapákat elvittek és magánfeleknek eladták. A bíróság bizonyítékok hiányában felmentő ítéletet hozott.

— **A radnai rendház élére az eddigi kolozsvári házfőnök került.** A Szent Ferenc-rend szabályai értelmében minden három évben országsszerte kicserélik a rendházak főnökeit és a Ferenc-rend vezetőségét is újból választják. Ebben az esztendőben az elmúlt hónapban voltak Rómában az új választások. Az erdélyi rendfőnökség élére újból Imets Károly páttert választották meg, míg a házfőnökök választásánál a radnai rendház élére Vitéz Bernát dr. páter került, aki eddigi Kolozsvárott volt házfőnök. Helyettese Stöckl Odorik páter lett, akit Medgyesről helyeztek Mária-radnára. Radnára került még Haidu Roger páter is, aki eddig Szatmáron működött. Páter Trefan Timót dr. eddigi radnai házfőnök, aki kilenc éven keresztül vezette a franciskánus rendház ügyeit, Medgyesre került. Páter Trefan Timót dr. közvetlenül a radnai rendházat elpusztító tűzvész után került Radnára és buzgó munkájával csakhamar sikerült a rendházat újból helyreállítani. Páter Trefan volt az, aki vilányvilágítással és vízvezetékekkel szerelte fel a rendházat és azt a modern higiénia által megkövetelt intézkedéseivel kényelmes lakóhelyé alakította. A távozó házfőnök dicséretes tevékenységével a kegyhely forgalmát megsokszorozta és a már hanyatló kegyhely az ő igazgatása alatt ismét a katolikus hit egyik igen erős vára lett. Távozása őszinte sajnálkozást váltott ki.

— **Táblai ítélet a tragikus halált halt temesvári hírlapíró ügyében.** Temesvárról jelentik: A temesvári Tábla ma hirdetett ítéletet abban a tragikus ügyben, amelynek áldozata Szirmai László temesvári hírlapíró volt. A fiatal, tehetséges hírlapíró rendkívüli körülmények között halt meg 1929-ben. Dr. Juhl Marcell temesvári orvos rendelőjében volt, ahonnan kiment a mellékhegyiségbe. Néhány órával később holtan találták meg a szerencsétlen fiatal hírlapírót a mellékhegyiségben. Megállapítást nyert, hogy a helyiség alatt lévő lakást a temesvári mentőtársulat cianoztatta és a mérges gáz felszívargott a vakolatán keresztül s megölte a fiatal hírlapírót. Az ügyész vádat emelt dr. Juhl Marcell orvos és a mentőtársulat felettkára ellen, akiket azzal vádolt, hogy az ő gondatlanságuk idézte elő Szirmai László halálát. A Tábla ma felmentette a gondatlanság bűne alól mindkét vádlottat, akiket előzőleg a törvényszék 5000 lej pénzbírságra ítelt. Ezzel szemben Szirmai László édesanyjának kártérítési pere nem vesztette el jogosságát.

— **Visszavont bírvádi feljelentés.** Rivis Pál, Rivis János és Bozgan Illés szatmári gazdák ellen Szentendrey Béla szentannai gabonakereskedő bírvádi feljelentést tett és azzal vádolta őket, hogy utalványokat hamisítottak nevére és a pénzt felvették irodájában. A gazdák azt mondták, hogy a harmincezer lejt kitevő utalványokat nem ők hamisították. Ma tárgyalta az aradi törvényszék az ügyet. Közvetlenül a tárgyalás előtt kiegyezés történt a gazdákkal és Szentendrey visszavonta feljelentését, mire a bíróság felmentő ítéletet hozott.

— **Tűzvészély a kiskapusi földgázrobbanás miatt.** Medgyesről jelentik: Arról a borzalmas hatású földgázrobbanásról, amely Kiskapus és Nagykapus között tegnap délután bekövetkezett, az alábbi újabb részletek kerültek nyilvánosságra. A Medgyesi Földgáztársaságtól 500 méternyire történt a detonáció. A robbanás rendkívüli erejű volt és az ötös számú szondából két métermázsánál súlyosabb szikladarabokat dobott ki. A gázrobbanás következtében, az egész környéket tűzvész fenyegeti, ezért a hatóságok a községekben szigorú óvintézkedéseket fogantatosítottak, hogy a gáz további kitöréseit megakadályozzák.

— **Ma hirdetett ítéletet az aradi törvényszék a borossebesi téglagyár védjegyvitási perében.** Mint megirtuk, a zombolyai Bohm téglagyár feljelentést tett a borossebesi gyár ellen azon a címen, hogy ugyanazt a számot és helységnevet égetteti be tégláiba, amely a zombolyai gyár készítményein is szerepel. A járásbírósg pénzbírságra ítélte a borossebesi gyárat, azonban a törvényszék ma megsemmisítette a bírságot azon a címen, hogy szám és helységnev nem képez védjegyvet.

Csodálatos kabát

BLAU: Látja, ez egy csodálatos kabát. A gyapjút Ausztráliában termelték, angol kereskedő importálta, délnémetországi gyár vette meg. Svédországban szöttek, berlini szabó szabta ki...

PLOTZ: Én ebben nem látok semmi csodálatosat...

BLAU: Nem is az a csodálatos, hogy ennyi ember dolgozott rajta, hanem az, hogy ideadták nekem hitébe.

— Repülőgépen akarták elramolni a portugál miniszterelnököt. Londonból jelentik: A News Chronicle a portugál forradalomról részleteket közöl. Ezek szerint a forradalmat a szociálisták szervezik a lisszaboni és az oportói helyőrségekkel egyetértésben. A kormány megállapította, hogy a forradalmárok jelentős mennyiségű municiót csempészték be az országba, nyilván Spanyolországból. A kormány tudja, hogy az ország több pontján munició van elásva, de még nem ismeri a forradalmárok rejtett raktárait. Azt is megállapították, hogy a miniszterelnököt a forradalmárok egy repülővel Kelet-Indiába akarták elvitetni. A kormány résen van, de nincs kizárva, hogy a forradalom szervezői az összeesküvés nyilvánvaló leleplezésétől sem engedik magukat a puccstól eltéríteni. Ebben az esetben veszedelmes erőpróbára kerülne a sor.

Luxusaufó

— *Hogy jutottál a luxusautóhoz?*

— *Sorsjáték után.*

— *Kihúzták a sorsjegyed?*

— *Dehogy. Én rendeztem a sorsjátékot...*

— **Ujabb bombamerénylet Ausztriában.** Bécsből jelentik: Az elmúlt éjszaka Hietzingben újabb bomba robbant. Ismeretlen tettesek felrobbantottak egy telefonfülkét. Mint megállapították, a robbantást ammonitráttal követték el. A telefonfülke négy falát nagyobb mennyiségű ammonitráttal alaknázták s így hajtották végre a robbantást. A telefonfülke teljesen a levegőbe repült és a törmelék az uttestre szóródott, úgyhogy a forgalom is megakadt.

— **Ma délután súlyos szerencsétlenség történt az aradi Rosiori huszárlaktanyában.** A Rosiori huszárok ma egész délután kocson szórakoztak a mezőről lovaik részére. Hatalmas megrakott kocsik tetején egy-egy ember foglalt helyet, hogy a széna szét ne hulljon. A kaszányába érkeve, az egyik kocsi tetejéről leakart jönni Rabcov Roman nevű katonája, de megcsuszott és pedig olyan szerencsétlenül, hogy a magasból a földre zuhant, jobb lábát eltörte. Nyomban értesítették a mentőket, akik a szerencsétlenül járt katonát be szállították a kórházba, ahol a törött lábát gipszbe tették.

— **Zsebmetésztés fényes nappal Arad főterén.** Izgatott ember kereste fel ma az aradi rendőrséget. A bűnügyi osztály vezetőjével közölte, hogy Florea Andrásnak hívják és ma délelőtt a főuccán furfangos módon kilopta a belső zsebében elhelyezett pénztárcáját. A pénztárcában iratok, némi készpénz és egy 10 ezer lejes váltó volt. A rendőrtisztviselő intézkedésére a váltólopásról az összes bankokat értesítették és ezen kívül széles körű nyomozást vezettek be, hogy a veszedelmes zsebmetésztőt, aki fényes nappal, a legforgalmasabb helyen működik ártalmatlanná tegyék.

— **Öngyilkosság a lipótmezei tébolydában.** A lipótmezei elmegyógyintézetben ma délelőtt külföldi öngyilkosság történt. Néhány héttel ezelőtt szállították be az intézetbe melanóliájának kivagyításra végett Toscano Antal 31 éves adóhivatali tisztviselőt. Néhány nappal ezelőtt azt tapasztalták rajta az orvosok, hogy Toscano friss, jókedvű volt. Legutóbb arra kérte az intézeti orvosokat, engedjék meg, hogy valami szórakoztató munkát vállaljon. Az orvosok megengedték, hogy a szabóműhelyben segítsen. Toscano ma délelőtt a szabóműhelyben egy óvatlan pillanatban egy hosszú, hegyes ollót magába döfött, oly erővel, hogy azonnal szörnyethalt. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

— **Öngyilkosság Pankotán.** Pankotáról jelentik: Szabó György 86 éves gazdálkodó ma délben felakasztotta magát lakásán. Mire tettét észrevették, már halott volt. Dr. Ardean orvos midőn a házhoz érkezett, már csak a beállott halált állapíthatta meg. Az idős gazdálkodó tettét azért követte el, mert már eleget élt s meguntta hosszú életét. Gyermekei mind jómódu gazdák és őszintén siratják apjukat.

— **Az Aradmegyei Takarékpénztárnál vásárolt sorsjegyek közül az Osztálysorsjáték III. húzásánál a következő sorsjegyek nyertek:** 8000 lejt: 35973, 6000 lejt: 54417, 4400 lejt: 9441, 54463, 66561, 25723, 34732, 34729, 34759, 34773, 35959, 54412, 54474, 66554, 77019, 27321.

— **Az éjszaka folyamán működtek a baromfi-tolvajok.** Először Kovács Jánosnélt lótagatták meg a Strada Ivar-uccában, azután pedig Toldi György Strada Ardealului 1. sz. alatt lévő kertjébe törtek be és vittek el jónéhány baromfit. A rendőrség bevezette a nyomozást.

— **Ma ismét kerékpárt loptak Aradon.** A mai áldozat Bokor Ernő Calea Aurel Vlaicu (Pécskai-uti) lakos, akinek 3000 lejt értékű kerékpárját emelték el. Az aradi rendőrség ugyyszólván tehetetlen az Aradváros területén mindinkább elszaporodó kerékpár-tolvajlásokkal kapcsolatban. Most azonban Iancu Traian, a bűnügyi osztály vezetője, a legerősebben a kezébe veszi a dolgot és remélhetőleg eredménnyel is, tekintve, hogy a károsultak legtöbbször olyan, aki képtelen pótolni ellopott közlekedési eszközét.

— **Felmentett a törvényszék egy sikkasztással vádolt aradi fakereskedőt.** Popa János lippai erdőmérnök, akinek tüzfakereskedése is van, bűnvádi feljelentést tett az aradi ügyészségen Eislér Imre aradi fakereskedő ellen, akit azzal vádolt meg, hogy 27.000 lejt elsikkasztott tőle. A feljelentés szerint Eislér bizományba kapott fát Popától, a fát eladta, a vételárát azonban nem számolta el, hanem megtartotta. A mai főtárgyaláson Eislér tagadta a sikkasztást és előadta, hogy elszámolási viszony volt kettőjük közt. Amikor végleg elszámoltak, 8 27.000 lejes tártózáására 10.000 lejt készpénzben kifizetett, a fennmaradt 17.000 lejről pedig váltót adott, amelyet Popa el is fogadott. Lejáratkor azonban nem tudta a váltót beváltani. A törvényszék több tanu kihallgatása után, akik valamennyien Eislér mellett vallottak, felmentő ítéletet hozott, minthogy a sikkasztás tényére nézve bizonyíték nem merült fel.

Wegreformálják az angol nyelvet

Érdekes kísérlettel foglalkoznak a londoni akadémia tudós tanárai, neves angol írók és politikusok, akik nemrégiben határozatot hoztak az angol nyelv modern értelmében veit reformálja vonatkozásban. Terüvük az, hogy minden felesleges szót és kifejezést töröljenek a nyelv szókincséből és azt a mindennapi életben használatos, átlag ezer szóra egyszerűsítsék le. Az angol nyelvészek elgondolása az, hogy az egyszerűség gyökeres keresztülvitele után, az angol nyelv még sokkal könnyebben lesz elsajátítható a külföldiek számára. Az új nyelvet „basic-english“-nek kívánják elnevezni.

— **Nagy gyári tűz pusztított Németországban.** Berlini jelentés szerint Schönebergben a csütörtökre virradó éjszaka nagy gyári tűz pusztított. A tűz oltásánál három tüzoltó súlyosan megsebesült, a lángok elpusztítottak egy butorgyárat és egy cukorgyárat. Az anyagi kár igen nagy.

— **Hatvanezer haláleset tiltott műtét miatt.** Bucurestiből jelentik: Érdekes javaslatot tárgyalt az újfői törvényszék előkészítő bizottsága. A javaslat az asszonyok örök veszedelmét, a titkos magzatelhajtás veszélyét akarta megszüntetni és hatályon kívül akarta helyezni az abortusztilalmat. A beteresztett javaslat indokolása szerint, az elmúlt év statisztikai adatai alapján megállapítható, hogy 1932-ben nem kevesebb, mint hatvanezer halállal végződőt tiltott műtétről számoltak be az országban. A javaslat ezért fel akarta függeszteni az abortusztilalmat, mert ezzel lehetővé teszi azt, hogy azok a szerencsétlenek, akik valamilyen oknál fogva nem adhatnak életet gyermeküknek, orvoshoz forduljanak és ne javasszonyokra bízzák életüket. A szavazatok aránya pontosan felelben oszlott meg az abortusztilalom ellen és mellett. A szavazást Popovici igazságügyminiszter döntötte el s az ő szavazatával megbukott Romániában az abortusztilalom felfüggesztése.

— **Dr. Eckstein Béla bel- és női betegeknek ismért Aradon rendel, Strada Ioan Russu Sirianu (Aulich Lajos-ucca) 2. alatt.**

Strandolás előtt

szőrteleníttesse magát, ápolassa arcát, hosszabb tartózkodás a napban, a Mares vize fokozottabb arcápolást igényel.

Keresse töl a PILISINÉ

kozmetikai szalon
Bul. Reg. Maria 15. Verbos-ház,
ahol díjtalanul megtanítják, miként védje arcát a strand időny alatt.

* URANIA *

MA. PÉNTEKEN 5, 8 és 10 órák

PATT és PATACHON

a humor 2 mesterének legmulatságosabb filmje:

TELL VILMOS

Jön: A CSOKATTASÉ

Max Hansen — Eggert Mártha
Albert Paullig — Leo Slezák
bájos filmoperettje.

Helyárak: Főútszinten! 10 és 13.— Lei
Emeleten: 20.— Lei

HARAGOSA HELYETT

meggyilkolta saját sógorát

Megrendítő falusi tragédia

Kolozsvárról jelentik: Megrendítő falusi gyilkosság ügyében tartott tárgyalást ma a kolozsvári ítéltábla. Egyik hunyadmegyei községben Blegan Vasile gazdálkodó házában nagyobb társaság mulatott. A családi ünnepély jellegű mulatozáson megjelent Blegan Vasile egy régi haragosa is, aki ismét összeütközött vele és azzal fenyegette meg, hogy az éjszaka megöli. Blegan elkészült a támadásra és házában kapujában elrejtőzve várta haragosa jelentkezését. Éjfél táján egy gyanusnak látszó férfi közeledett Blegan házához és a gazdát köddel abban a hiszemben, hogy a haragosa jött, vastag botjával egymásután többször fejbévágta. Amikor látta, hogy a leütött ember összeesett, beszólt a házba, ahonnan lámpával jöttek ki a kapuhoz. Nagy rémületükre azt vették észre, hogy Blegan *nem a haragosát, hanem saját sógorát, Copranu Iont ütötte le.* A szerencsétlen embert kórházba szállították, ahol három nap mulva kiiszerült, anélkül, hogy eszméletre tért volna.

Blegan elkéseredésében öngyilkosságot akart elkövetni, beretvével felvágta ereit, de sikerült életét megmenteni és halálhozó súlyos testi sértés miatt bíróság elé állították. A dévai törvényszék az enyhítő körülmények figyelembevételével két évi börtönre ítélte Blegant, akitnek felebbezésére most a kolozsvári tábla foglalkozott az ügyvel és helybenhagyta a törvényszék ítéletét. Tekintettel arra, hogy most már a vádlott és a védője is megnyugodott az ítéletben, az jogerőssé vált.

— **A brassói ref. női kereskedelmi szaktanfolyam,** amelyre az 1933–34-ik tanévre az előjegyzések már megkezdődtek, két évfolyamból áll. Az első évfolyamba felvétetnek azok a lányok felekezeti különbség nélkül, kik a leánygimnázium III-ik, illetve a IV-ik osztályát elvégezték. A szaktanfolyamon a főszulnt az általános műveltség megszerzése mellett a megfelelő szakképzettség elnyerésére, a román és német nyelv mellett a könyvvitelre, kereskedelmi számtanra, gyors és gépírásra fektetik. Vidéki tanutók a Szeretetház bennlakásában helyezkedhetnek el, nyelvtanulásra és zongoratanulásra olcsó és kedvező körülmények között. Felvilágosítást nyújt az iskola igazgatósága: Brasov, Calea Victoriei 7.

— **Az E. K. E. e hó 16-án tartja avató ünnepélyét az új kaszójai turista-menházban,** melyre mint már előző hireinkben beszámoltunk, résztint szombaton, részint vasárnap rándulnak ki a jelen lenni akarók. A felavatási ünnepélyre kimegy még az E. K. E. kerékpáros szakosztálya Fränkel Alfréd szakosztályi elnök vezetésével. Indulás reggel, kedvező idő esetén 5 órák or a radnai uti villamos megálló helyről. Erkezés vissza este 7–8 óra között. Távolság oda-vissza cca 100 kilométer. Vendégeket szívesen látunk. Elnökség.

— **Az Aradi Nyugdíjasok Kölesönös Segélyző Egyesületének hivatalos közleménye,** Felhívjuk özv. Kovács Jánosné II., Török Imre; Sfat T. Anna, özv. Szabó Máhálné, özv. Török Zsófia, özv. Márkus Irén, özv. Bera Mátyásné, Borhegyi Károly és Ciuhuszy Róza CFR-nyugdíjasokat, hogy folyó évi július havi nyugdíjukat a CFR. központi pénztáránál haladéktan vegyék fel, mivel különben az hátralékba fog vétetni. Elnökség.

— **„Ha az emberek azt állítják, hogy már évek óta hajkorpaképződésben szenvednek, anélkül, hogy az ártana nekik, azok nyugta előtt dicsérik a napot“** — ezt jelentette ki a hajápolás egy híres specialistája. A korpa a hajhullás előfutára, amelyet a „Pixavon“-nal való rendszeres ápolással lehet megakadályozni.

SPORT KÖZLÖNY

Hatalmas mezőnyök az A. K. T. E. kerületi bajnokságának startjánál

A kerület valamennyi nevesebb versenyzője részt vesz a meetingen — Népszerű helyarákat állapított meg az AKTE agilis rendezőbizottsága

Pompás küzdelmek várhatók minden versenyszámban

A teniszszövetség megbízásából az Aradi Korcsolyabó és Tenisz Egylet rendezi meg ez évben a kerületi bajnokságokat, amelyek nevezései pompásan sikerültek. A versenyen a kerület valamennyi számottevő teniszjátékosa indul és egyes számokban oly óriási az indulók száma, hogy a versenyt kora reggeltől késő estig kell folytatni, szünet nélkül. Az AKTE rendezősége, hogy a teniszsport hívei számára lehetővé tegye a verseny látogatását, népszerű, olcsó helyarákat állapított meg (10—15—20 lej) és már az első napon nagyszámu nézősegreg volt kíváncsi az érdekes küzdelmekre.

A verseny még a kezdet legkezdetén tart, de a pénteki napon már pompás küzdelmek várhatók, mert a temesvári krekkek is starthoz állnak. A verseny méreteire jellemző, hogy például a férfi-egyes I. oszt. versenyben 21, a

női-egyes I. oszt. versenyben 18, a másodosztályú férfi-egyesben 36 (!), a másodosztályú női-egyesben 31 (!) versenyző indul, de a páros számokban is tömeges jelentkezések történtek. A verseny eddigi eredményei a következők:

Női-egyes I. oszt.: Hackerné—Czitrom 6:1, 6:0. Piso Liane—Dr. Halmageanné 6:0, 6:4. Rodler Manyi w. o.

Férfi-egyes II. oszt.: Dörner—Popeitz 6:1, 6:1. Dr. Fantanar—Piláth 6:3, 6:4. Kuszaik—Stern 6:0, 4:6, 7:5.

Női-egyes II. oszt.: Goldzieher Hédi—Petrutiu D. 6:1, 6:2. Deutschné—Stiegel 6:4, 6:3. Topitsch Magda—Rodler Manyi 8:6, 4:6, 6:4. Schwartzné w. o.

Vegyes-páros I. oszt.: Hackerné, Farkas—Bockné, Tánczos 6:1, 6:3.

A Temesvári Athletikai Club komplett csapattal vendégszerepel Aradon

- Az AMTE látja vendégül a temesvári zöld-fehéreket -

Vasárnap ismét komoly, nivós sportot ígérő eseménye lesz Aradnak, az AMTE csapata látja vendégül a kitünő képességű temesvári atléta-együttest, amely nemrégiben bonyolított le sikeres görög—bolgár turát. A temesvári csapat régi ismerőse az aradi közönségnek, fair, stílusos játékával mindig szívesen látott vendége az aradi pályáknak.

Az AMTE az előrehaladott nyári szezon ellenére, komoly tréninggel készül az érdekesnek ígérkező mérkőzésre, amelyen az egyesület vezetősége néhány új szerzeményt készülni kipróbálni. Tekintettel az AMTE nagy játékos-rezervoárjára, a mérkőzésen valószínű-

leg 14—15 játékos is szóhoz jut, a végleges összeállításra csak pénteken kerül sor, de már is valószínűnek látszik Reinhardt, Reinholz, Viatorisz, Ökrös, Podrusek szerepeltetése. A csapat többi része a régiékből kerül ki és így a következő összetétel látszik valószínűnek: Tyukodi—Reinhardt, (Bugár), Csajka, (Reinholz)—Lingurár, Braun, Walter—Tolán, Gömöri, Viatorisz, Ökrös, (Tóth), Podrusek, (Nagy, Harnisch). Az érdekesnek ígérkező meccs előtt az AMTE nagy játékerőt képviselő kombinált csapata mérkőzik a gáji Juventus együttesével, amely a tavaszi bajnoki fordulóban a legjobban szerepelt a másodosztályú bajnokságban.

A bucuresti-i Juventus Temesvárott

A Déli Liga bajnoka, Vogl Imre, a régi nagy hírű Kinizsi centerhálójának csapata, a Juventus, vasárnap Temesvárott mérkőzik a TMTE-vel, a Nemzeti Bajnokságba való jutásért. A temesvári munkáscsapat, amely kétségtelenül nagy kvalitásokkal rendelkezik, a legutóbb icmaradt a Romania-val való küzdelemben és most kétszeres ambícióval és győzni akarással fog belefeküdni a Juventus elleni küzdelemben és már Temesváron biztosítani kívánja azt a góllőnyt, amelyet jövő héten a bucuresti-i reváns alkalmával csak megtartani kelljen. A mérkőzés iránt temesvári sportkörökben nagy az érdeklődés.

O Az Aradi Torna Egyesület felkéri tornászait hogy minden hétfőn, szerdán és pénteken este fél 8 órakor a Gloria-CFR sporttelepén megtartandó tréningen feltétlenül jelenjenek meg.

O Revansot kért a NAC a bécsi Hakoah-tól. A kitünő nagyváradi együttes kedden Kolozsváron vereséget szenvedett a Romániában turázó jóképességű bécsi csapattól, a Hakoah-tól. A NAC csapata méltatlannak tartja az elszenvedett vereséget és revansot kért a bécsiektől. A mérkőzések (a NAC és Crisana ellen) július 15—16-ikán kerültek volna lebonyolításra Nagyváradon, azonban a Hakoah kulzott anyagi igényei miatt, a tervezett meccsek valószínűleg elmaradnak.

O Nagybánán szerepel a Bocskai. Vasárnap nagyváradi sportéletvezetben lesz része a nagybánvai sportközönségnek, ugyanis a debreceni Bocskai komplett csapata játszik barátságos mérkőzést a nagybánvai Phoenix-el.

Két zombolyai egyesület került a temesvári első osztályba

A temesvári első osztályú bajnokság elmúlt évi résztvevői közül a Kinizsi, mely a ligabajnokságot megnyerte és a Nemzeti Bajnokságba ielkerült, valamint az UDR, amely az elmúlt szezonbeli Kinizsi—UDR mérkőzésből kifolyólag bejelentette visszalépését, kiváltak és így két hely üresedett meg, amelyre a Hertha a Kadima elleni győzelmével került be, valamint az ugyancsak Zombolyai ZsSE, amely egyizben már szerepelt a temesvári első osztályban. A temesvári kerületi bajnokság 1933—34. évi résztvevői tehát a következők lesznek: TAC, Ilsa, Electrica, Banatul, Rapid, Kadima, ZsSE.

O Bucuresti válogatottjai Ploestiben játszanak. Vasárnap Ploestiben vendégszerepel a bucuresti-i válogatott, amely azonban nem tud komplettul felállni, miután több kiváló válogatott játékos (főleg erdélyiek) szabadságon vannak, a Juventus pedig Temesvárott abszolválja selejtező meccsét. A bucuresti-i reprezentatív csapat a következő összetételben rándul Ploestibe: Radulescu—Rosculeț, Ujlaki—Kluge, Mitán—Schulder, Berger, Boblea, Sileru, Sossini.

O Moóré marad a Bocskai. A debreceni Bocskai kitünő képességű középfedezetét a Ferencváros akarta megszerezni és előrehaladott tárgyalásokat folytatott a debreceniek vezetőségével. A tárgyalások most holtpontra jutottak és Moóré marad a Bocskai, noha a Ferencváros berkeiben még remélik, hogy Moórét megszerezik és akkor Sárosit nyugodtan szerepeltethetik a középcsatár posztján.

Szép küzdelmek az AFPA házi versenyén

A városi tisztviselők agilis egyesülete házi tenisz-versenyt rendezett, amely szép küzdelmek után a következő eredményeket hozta:

Női egyes I. oszt. 1. és a 2. hely Molnár Joli és Kovács Ilus között fog eldőlni. 3. Eisler Lilly és Dénes Bözsi. Molnár—Donáthné 6:1, 1:6, 7:5. Molnár Joli—Dénes 6:4, 7:9, 6:3. Kovács—Eisler 6:3, 7:5. Férfi egyes I. oszt. Bujor—Tóth 8:6, 6:4. Fringhian—Berkovits II. 6:2, 6:2. Bujor—Somlay 3:6, 6:4, 7:5. Kafka—Fringhian 7:5, 6:2. Kafka—Bujor 6:1, 6:2. 1. Kafka László. 2. Bujor Truia dr. 3. Somlay László és Fringhian Eduard. Vegyes páros I. oszt.: 1. Dénes Bözsi—Kafka László. 2. Kovács Ilus—Somlay László. 3. Eisler Lilly—Fringhian Eduard és dr. Fetter Emilné—Mittermayer Ödön. Férfi páros I. oszt.: 1. Kafka—Somlay. 2. Dr. Bujor—Fringhian. 3. Tóth—Mihajlovics. Női egyes II. oszt.: 1. Steinhausz Kató. 2. Lévai Margit. 3. Gartner Eiza és Dózsa Vera. Férfi egyes II. osztály még nincs befejezve: Szilárd—Lányi győztes játszik a döntőben Berkovits II-vel. 3-ik Surányi. Férfi páros II. oszt.: 1. Surányi—Szilárd. 2. Mittermayer—Berkovits II. 3. Moisescu—Berkovits I. és Mihajlovics—Fringhian. Gyerekverseny eredményei: 1. Vitos Sándor. 2. Neumann Tomi. 3. Schulhof László és Papp György.

O Nézeteltérés a magyar és román football-szövetségek között. Budapestről jelentik: A magyar és román football-szövetségek között nézeteltérés támadt, amennyiben több magyar csapat panaszt emelt azon a címen, hogy romániai egyesületek adósak maradtak velük szemben. A panaszt közös kívánságra a prágai Pelikán tanár vizsgálta meg, aki megállapította, hogy a romániai csapatok husz magyar egyesületnek tartoznak nagyobb összegekkel.

ELSIMULT KONFLIKTUS

két aradi hatóság között

Az aradi rendőrprefektúra és az aradvárosi főorvosi hivatal között egy rendelet gyakorlati alkalmazása körül konfliktus támadt. Az új egészségügyi törvény a városi egészségügyi hivatal hatáskörébe utalja a prostitúció kérdését. Az aradi rendőrkvesztura a belügyminisztérium 7231. számú rendeletére és az egészségügyi minisztérium 28.368. számú rendeletére való hivatkozással átvette a nyilvános ellenőrzés alá rendelt nők feletti felügyeletet. Az aradi főorvosi hivatal az esetet bejelentette az egészségügyi minisztériumnak, ahonnan csütörtökön érkezett meg a válasz.

A minisztérium közölte az aradi egészségügyi hatósággal, hogy az új törvény 41. és 42. szakaszai értelmében, a nyilvános ellenőrzés alá tartozó nők felügyeletét kizárólag az egészségügyi hatóság gyakorolja. A közigazgatási hatóságok és a rendőrség kizárólag csak mint végrehajtó fórum jön számításba. A rendőrségnek ezért nincsen joga ahhoz, hogy ellenőrzést gyakoroljon a prostituált nők felett. A rendőrség szerepe csupán annyi, hogy a népesedési hivatalban nyilvántartja a nyilvános ellenőrzés alá eső nőket és bejelentőlapjukon kitünteti azok foglalkozását. Ezt a nyilvántartást is azonban csak úgy vezetheti, mint bármely más román állampolgárnak bejelentési lajstromait.

Orvosi tanács!

Ne legénykedj

„OLLA”

GUM..?

„OLLA”

nélkül, ne végy utánzatokat!

Manometer

és mindenféle mérőműszer készítését és javítását vállalom.
Kérjen ajánlatot. 2331

Gáspár műszerész Arad

Letartóztattak

egy kémkedéssel vádolt magyar mérnököt,

akit Kun Bélának néztek a cseh hatóságok

Budapestről jelentik: Ausztriában és Csehországban elterjedt ma annak a híre, hogy Kun Bélát, a magyar származású szovjet-népbiztost a cseh-német határon letartóztatták. A bécsi gyors éppen befutott a lindenburgi pályaudvarra, amikor az egyik utas sietve jelentette az állomási rendőrségnek, hogy felismerte a vonaton utazó Kun Bélát, a szovjet-biztost. Azonnal rendőrök szálltak fel a vonatra és igazoltatták az illetőt, akinek utlevéléről kiderült, hogy hamis. A férfit feleségével együtt őrizetbe vették és ilymódon terjedt el az a hír, hogy Kun Bélát, a volt magyar tanácsköztársaság külügyi népbiztosát letartóztatták a cseh-német határon.

A Dunaposta távirati iroda szerkesztősége telefonon felhívta a lindenburgi állomási rendőrségét, ahol kijelentették, hogy a letartóztatott férfi nem más, mint egy emigrált budapesti mérnök, akinek utlevele Hain Károly névre volt kiállítva. Az utlevél azonban hamis volt, amit a mérnök be is ismert és elmondotta, hogy őt Braun Emil Gyulának hívják. Hamis utlevelét azzal magyarázta, hogy kénytelen volt így védekezni, mert különben már Ausztriában letartóztatták volna kémkedés gyanúja miatt. A mérnök hangoztatta, hogy menekülnie kellett Ausztriából, de hogy milyen céllal ment Ausztriába Oroszországból és mit keresett Csehországban, arról nem akart információt adni. A rendőrség véleménye szerint, Braun Emil Gyula Németországba igyekezett, ahol a Szovjet számára akart kémkedni. A letartóztatott magyar emigránst a lindenburgi hatóságok vették őrizetbe.

A rovinei iparosság

megkezdí kulturális és jótékony célú munkálkodását

Műkedvelő előadás és táncmulatság aradi vendégekkel. — A Kulturház építés előmunkálatai. — Különleges szépségversenyek.

Pécskáról jelentik: Megemlékeztünk már arról a nagyszabású kulturaprogramról, melyet Pécska község özsziparossága, élén az Ipartestület Kulturbizottságával július 16-ára tervez, amikor a kitünő hírnévnek örvendő aradi Iparos Otthon műkedvelő csoportjának vendégszereplésével bemutatják Pécska közönségének Boross Elemér hatalmas és megrázó erejű tragikomédiáját, a „Forgószél” című értékes szindarabot. Ezzel az előadással kezdetét veszi az a nagy és hatalmas munka, mely elsősorban azt célozza, hogy a nagy lakosság és mindjobban fejlődő Pécska iparosságának új, modern kulturházat építsenek, ahol minden nemes és jótékony célú megmozdulásnak otthont biztosítanak. A megnyitó ünnepség fényes keretek között zajlik le vasárnap, melyre nemcsak a helybeli közönség tesz nagy előkészületeket, hanem Aradról és a környékbeli községekből is számosan jelentették be részvételüket. Az agilis rendezőség Nádaszki W. Zsiga főrendezővel az élén minden előkészületet megtesz arra, hogy a nagyszabású ünnepség közönsége a legkellemesebb emlékekkel gazdagodjon az ünnepségen. Ugyanekkor tartja az Ipartestület gyönyörűen feldíszített tündérvárjának felavatását is, ahol már délelőtt 10 órakor 12 tagú cigányzenekar és az aradi Geller rádió-cég hatalmas és modern hangszóróin rádiózenét közvetít. Az esti műkedvelő-előadás fél 10 órakor kezdődik az „ASTRA” mozi nagy helyiségében, melyen az üdvözlő és megnyitó beszédet Csáfordi Demeter elnök és Gergely Lajos alelnök tartja. Előadás után reggelig tartó táncmulatság lesz a tündérvárban változatos programmal, melynek fénypontja Pécska „legbájosabb”, „legszebb tekintetű” és „legszebb mosolyu” hölgyét fogja megválasztani.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A román fatermelés katasztrófája

A faexport megdöbbentő csökkenése — A taxák és illetékek teszik tönkre a faipart

Az ország egyik legjelentősebb iparának: a fatermelésnek katasztrófájáról számol be a mérlegeredmények, a statisztikai adatok átütő erejével az a jelentés, amely most jelent meg a romániai részvénytársaságok helyzetéről. A megdöbbentő jelentés szerint a romániai favállalatok már évek óta kivétel nélkül veszteséggel dolgoznak. Három esztendeje egyetlen faipari részvénytársaság sem fizetett ki osztalékot, a vállalatok mérlegeiben feltüntetett veszteségek meghaladják a három milliárd lejt, a fűrészek háromnegyed része pedig már hónapokkal ezelőtt leállt.

Miért van ez? — kérdi önkéntelenül az olvasó. A világválság, a külkereskedelmi nehézségek mellett minden valószínűség szerint a romániai faipar katasztrófájához más okok is hozzájárultak. Ebből a szempontból nem érdektelen analízis alá venni azokat a terheket, amelyeket a romániai faiparnak el kell viselnie. Egy vagon fenyőáru után például a következő taxák és illetékek fizetendők:

Nyolc százalékos proporcionális adó, vagononként 336 lej, mezőgazdasági és adiccionális adó 756 lej, mezőgazdasági kamarai járulékok 40 lej, számla-bélyeg 24 lej, állami utadó 50 lej, ad valorem illeték az elszállításhoz 150 lej, ad valorem illeték a megérkezésénél 200 lej, forgalmi adó 120 lej, épület adó 100 lej, kereskedelmi adó 200 lej, társadalombiztosítási díjak 500 lej, különböző terhek 100 lej, vagyis összesen 2578 lej. Abban az esetben, ha a fűrészáru exportra kerül, akkor még külön 80 lej forgalmi adó, 200 lej portó illetéket, 100 lej munkailletéket kell fizetni, ami által az összeg 2957 lejre emelkedik. Ha ehhez hozzáadjuk azt az összeget, amellyel a faiparnak a viziutak fenntartásához kell hozzájárulnia és amely vagononként 400 lejt tesz ki, az összeg 3358 lejre emelkedik. Figyelembe véve, hogy

egy vagon fűrészáru belföldön való 300 kilométernyi távolságra történő szállítása 5700 lejbe kerül, akkor

az említett terhek összege 8678 lejre emelkedik.

Egy vagon fűrészáru jelenlegi eladási ára 12 ezer lejt tesz ki, tehát a favállalatoknak

3322 lejből kell fedezniük a fa vételárát, annak termelési költségeit, valamint a befektetett tőke kamatait.

Ilyen körülmények között talán részben meg is találtuk a magyarázatát annak, hogy miért csökkent a faexport az 1929-beli 4 milliárd 6 millió lejjel szemben 1932-ben 1 milliárd lejre. A helyzetre egyébként jellemző, hogy addig, amíg

az elmúlt év első négy hónapjában 8350 vagon tűzifát exportáltunk, a folyó év hasonló időszakában tűzifa exportunk mindössze 578 vagonra tett ki.

A helyzetet természetesen súlyosbítja az is, hogy az állam mint termelő és mint eladó versenytársként lép fel a magánvállalkozásokkal szemben, amelyeknek boldogulását ily módon szinte teljesen lehetetlenné teszi.

A faipar jelenlegi katasztrófális helyzetét nemcsak a favállalatok, nemcsak a munkanélkül maradt erdei és fűrészbeli munkások ezrei és ezrei sanylik meg, hanem az ország kereskedelmi és fizetési mérlege is. A kormánynak határozott és sürgős intézkedésekkel le kell szállítania a különböző taxákat és suprataxákat, meg kell szüntetni a CAPS konkurrenciáját, hogy ezáltal versenyképessé tegye a román fát, amelynek rendelkezése talán mégsem az lenne, hogy az erdőkben rothadjon, hanem hogy egész vidékek lakossága részére biztosítsa a munkát és kenyeret.

A „Szövetkezeti nap” ünneplése Aradon

A bucuresti-i és nagyenyedi ünnepségek

A szövetkezeti mozgalom — talán éppen azért, mert a kisegzisztenciák száma az utóbbi években tetemes módon szaporodott — reneszánszát éli. Bucurestiben a munkaügyi miniszter részvételével az elmúlt napokban tartottak nagyarányú szövetkezeti ünnepet, de az erdélyi szövetkezetek is kivették részüket a szövetkezeti-nap megünnepléséből. Aradon az Aradi Iparosok Hitelszövetkezete rendez nagyarányú ünnepséget július 16-án, vasárnap délelőtt tíz órai kezdettel az Iparos Otthon kulturházában. A szövetkezetek nemzetközi szövetsége tizenegy évvel ezelőtt a világ összes szövetkezetének kötelességévé tette, hogy a szövetkezeti eszme fejlesztése érdekében minden év július havában „Szövetkezeti napot” tartsanak. Az Aradi Iparosok Hitelszövetkezete büffével egybekötött ünnepségének műsora a következő:

1. Elnöki megnyitó. Mondja: Reinhart Gyula, az Aradi Iparosok Hitelszövetkezete elnöke. 2. A szövetkezeti intézmény és a „Szövetkezeti nap” jelentősége. Elmondja: Gabos Jenő dr. 3. Az Aradi Iparosok Hitelszövetkezete multja. Elmondja: Reinhart Gyula. 4. Az Aradi Iparosok Hitelszövetkezete jövő célkitűzései. Elmondja: Bakács Miksa. 5. Az ipari intézmények és az Aradi Iparosok Hitelszövetkezete. Elmondja: Zombory Gyula. 6. Az Aradi Iparosok Hitelszövetkezete, mint az erdélyi iparos hitelszövetkezetek központja. Elmondja: Moskovitz Izidor. 7. Mit tanulhatunk a külföldi szövetkezetektől? Elmondja: Reinhart Kálmán dr. 8. Zárszó. Az ünnepségen a szövetkezeti eszme minden barátját és minden érdeklődőt szívesen lát a rendezőség.

Nagyenyeden a város társadalma nagyszabású, lélekemelő ünnepség keretében tartotta meg a „Szövetkezeti nap”-ot, valamint a Hitelszövetkezet három kiváló vezetőjének: Králik Vilmosnak, Furka Mihálynaak és Zayzon Jánosnak jubileumát. Paulini Róbert szövetkezeti igazgató emelkedett szellemű beszédben ismertette a szövetkezeti eszme jelentőségét, valamint a három ünnepeit negyedszázados működését, majd pedig Incze István szövetkezeti igazgató tartott ünnepi beszédet. Az ünnepeket dr. Szabó András alpolgármester, Kovács Pál ref. lelkész, Trüffert Márton evangélikus lelkész, Barabás Miklós unitárius lelkész, dr. Harmath János vezérigazgató, Domisa Izidor, Sulyok Ferenc, dr. Asztalos Kálmán, Csefő Sándor, Bomba Antal, Fodoreal Paul, Hegedűs Zsigmond, Farkas Manó, Ács Ferenc és mások üdvözlötték.

— Jó buzatermés ígérkezik. Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi miniszterium jelentése szerint a buzatermés az egész országban nagyon jónak ígérkezik. Az árak még nem eléggé szilárdak, de egyelőre a kormány beavatkozására még nem kerül sor. Ezzel szemben Raduceanu volt miniszter kijelentette, hogy a kormány intervenciója feltétlenül meg fog történni a gabona megfelelő értékesítése céljából.

— Az aradi pénzügyigazgatóság szombaton kezdi meg az italmérési illetékek kivételét. A pénzügyigazgatóság ezzel kapcsolatban felhívja az összes aradi italmérési engedély tulajdonosokat, hogy a pénteki napon feltétlenül rendezzék adóhátralékaikat, mert abban az esetben ha a kivető bizottság előtt nem tudják beigazolni esedékes adóik teljes rendezését, illetékeiket nem vetik ki. A bizottság az adóhátralék fennállásának megállapításakor megkeresést intéz az aradi rendőrséghez az italmérési engedély bevonására és az italmérési helyiség lezárására.

Amerikai benzinkutakat gyári áron alul szerezhet be A. Kálmán R.-T.-nál Aradon

Rendelet Aradra

a vámolás alá kerülő árukról

Az aradi vámhivatalhoz ma a pénzügyminiszteriumnak egy rendelete érkezett, amely szerint a CFR vezérigazgatósága jelentést tett a miniszteriumnak arról, hogy egyes vámhivatalkok abban az esetben, ha bizonyos árucikkeknek a határmenti vámról egy, az ország belsejében levő vámhivatalba való szállítása válik szükségessé (Például Curticiról Aradra), azt kérik, hogy a tranzitóról szóló iratokban az egyes árucikkeket épp oly részletesen tüntessék fel, mint a behozatali deklarációkban. Ezzel kapcsolatban a miniszterium utasította a határmenti vámokat, hogy hasonló tranzitó esetében járuljanak hozzá, hogy az áruk feltüntetése ne teljes részletességgel történjen, hanem oly módon, ahogy azt a vámtörvény 146. paragrafusa engedélyezi. Ez alatt természetesen nem azt kell érteni, hogy az áruk feltüntetése általános formában történhet. Nem tüntethetők fel az árucikkek például ily módon a deklarációban: „Szövöttárúk“, hanem meg kell jelölni, hogy: gyapju, gyapot, selyem, stb. szövött árukról van-e szó.

Itt írjuk meg, hogy a kereskedelemügyi miniszterium rendeletének értelmében gépeket vagy pedig gépalkatrészeket csak abban az esetben lehet importálni, ha a behozatali kérvényhez a számlákat is mellékelik. Akik ilyen kérvényeket számla nélkül adtak be, a számlákat utólag még felküldhetik a kereskedelemügyi miniszterium mellett működő import-szolgálat címére.

— Az aradi üzletekben megmarad a régi záróra. A munkaügyi miniszterium napokkal ezelőtt rendeletet adott ki, amely az üzletek déli és esti záróráját szabályozta. A miniszteri rendelettel kapcsolatban téves hírek kerültek Aradon forgalomba. Az aradi munkaügyi felügyelőséget tömegesen keresték fel aradi kereskedők és nyitott üzlettel bíró iparosok, akik felvilágosítást kértek: igaz-e, hogy Aradon is életbeléptetik a délutáni egy órától négy óráig tartó üzleti zárórárt. Az aradi munkaügyi felügyelőség egyenesen a munkaügyi miniszteriumhoz fordult, ahonnan telefonon érkezett meg csütörtökön délután a felvilágosítás, amely szerint Aradon minden a régiiben marad, a rendelet csak Bucurestire vonatkozik. Aradon a déli üzletzárás továbbra is egy órától három óráig tart.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely országoti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 10 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

ROMANIARA szóló kizárólagossággal ismert speciális cikk forgalombahozatalához 3-4 0,000 lelei társ keresetük. „Rentabilis 1938“ jellegű az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2586

ÜGYES kifutó leányt azonnal félvesz Salgóne bizonányi üzlete, Str. Horia 1, Neuman-palota.

LAKÁS.

A V. KAZINCZI-UCCA 4. szám a. Nacht-nőbel-házban 6 szobából álló modern uralás, kiválóan alkalmas ügyvédi irodának vagy orvosi rendelőnek november 1-re kiadó. Bővebb felvilágosítás a háztulajdonosnál: Str. Cosbuc (Wesselényi-u.) 12. szám alatt szerezhető. 2588

HAROMSZOBAS lakás kiadó. Bul. Carol 36. 2578

EGYSZOBAS, konyhás lakás főtérrel kiadó. Cim az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben

EGY-KET és háromszobas lakás kiadó. Bővebbet az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben. 2580

VÉTEL ÉS ELADÁS.

TISZTA MOSOTT RONGYOK gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

Rádió műsor

— Romániai időszámitás. —

PÉNTEK, JULIUS 14.

Bukarest. 13: Szórakoztató zene. 13:40: Könnyű zene. 18: Corologos-jazz táncczeneje. 19:15: Corologos-jazz. 20:20: Könnyű lemezek. 22: Istraty Edgar baritonista francia dalokat énekel. 22:20: Franck szimfonia. — Budapest I. 7:45: Torna. Utána: Kristály gramofonlemez. 10:45: Hírek. 11: 1. Időszerű anyag. 2. Juliusi gyümölcsbefőzés. (Felolvasás.) Közben: His Master's Voice gramofonlemez. 13: Déli harangszó. 13:05: Cigányzene. 2:30: Columbia gramofonlemez. 4:30: A rádió diákléírása. „Kínai színházban.“ 5: Novella. 6: Bertha István szalonzenekara. 7: „Ácsorgások a régi Pesti-Budán.“ Rexa Dezső előadása. 7:30: Sebők Stefi énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. 8:10: „Rénszarvas vadászat a pilisi hegyek alján.“ (Az őseember Magyarországon.) Dr. Kormos Tivadar előadása. 8:40: Zilzer Ibolyka hegedül, zongorán kíséri Zilzer Piroška. 9:20: Színműelőadás a Studióból. „A kis idegen.“ Színmű 3 felvonásban. Majd: Budapesti Hangverseny Zenekar. — Bécs: 12:30: Paraszttáncok gramofonon. 13: Rádiózenekar. 16:55: Gramofon. 18:30: Hangverseny. 20:20: Operarészletek. 22:10: Hoffmannsthal: Bassompierre tábornagy. 22:55: Szórakoztató és tánclemez. — Belgrád. 12: Gramofon. 13:05: Rádiózenekar. 19: Gramofon. 21:40: Kauser András hegedül. 22:10: Hangjáték. 22:40: Rádiózenekar. — Daventry. 19:30: Könnyű zene. 20:30: Különböző brit ezredék indulói gramofonon. 21: A rádiózenekar könnyű zenéje. 24: Táncczene. — Kassa. 12:30: Gramofon. 13:30: Déli zene. 14:30: Gramofon. 15:50: Katonazene. — Leipzig. 7:20: Elster-fürdő zenekara. 13: Bajor népzene lemezek. 14:15: Alt, hegedű és zongoraszólok. 15:40: Donizetti: A kegyencső. opera. 17: Délutáni zene. 21:05: Schubert: Pisztráng-ötös. 22:15: Operatársulatok. 23:15: Szimfonikus zene. — Milano. 12:15: Szimfonikus és kamarazene lemezek. 13:30: Gramofon. 14—15:15: Mandolínzene. 18: Kamarazene. 20: Dalmezek. 20:40: Gramofon. — Róma. 13:30: Gramofon. 14—15:15: Könnyű zene. 18:30: Ének és zenekari hangverseny. 21:15: Kivánsághangverseny. 21:45: Gramofon. 22:45: Vegyes hangverseny. 1:30-ig: Táncczene. — Varsó. 17: Népszerű zene Csehszlovákiából. 18:15: Ének- és zongoraverseny. 19:30: Könnyű gramofon. 23: Táncczene. 23:40: Táncczene.

SZOMBAT, JULIUS 15.

Bukarest. 13: Szórakoztató zene. 13:40: Gramofon. 18: Sibiceanu-zenekar. 19:15: Sibiceanu-zenekar. 20:20: Hangszerzene lemezek. 21: Popescu Gabriel énekel. 22: Fanica Luca zenekara román dalokat játszik. — Budapest I. 7:45: Torna. Utána: Polydor-Brunswick gramofonlemez. 10:45: Hírek. 11: Felolvasások. Közben: His Master's Voice gramofonlemez. 13: Déli harangszó. 13:05: Virányi László szalonzenekara. 2:30: Az államrendőrség zenekara. 5: A „Rádióélet“ meseírója. 6: Népszerű lemezek. 7: Rádióamatőr posta. 7:30: Székely Mihály magyar nótákat énekel Bura Károly és cigányzenekarának kíséretével. 8:30: Elbeszélés. 9:

Strauss János „Denevér“ c. operettje. Majd: Len Kaker jazz zenekara a Dunapalota szállóból. Horváth Ernő énekszámokkal. — Budapest II. 7: Polydor-Brunswick gramofonlemez. — Bécs. 12:30: Művészlemez. 13: Áhátalanok zenekara. 16:55: Mandolínzenekar. 18:10: Aussee-fürdő zenekara. 19: Slezák Leó énekel. 21: Porges: A cuczói kincs, hangjáték. 23: Rádiózenekar. — Belgrád. 12: Gramofon. 12:20: Gramofon. 13:15: Rádiózenekar. 19: Gramofon. 21: Rádiózenekar. 22: Két hangjáték. — Langenberg. 17:30: Délutáni zene. 29: Lortzing. Az operapróba, egyfelv. vígopera. 21:15: Tarka est. — Mor. Ostrava. 12: Gramofon. 13:30: A 40. gy. e. fuvószenekara. 19:25: Doubravsky schrammel. 21:05: Mandolínzenekar. — Prága. 7—8:15: Ebresztő. 11:10: Cseh szerzők táncdalai. 11:40: Gramofon. 14:40: Gramofon. 15:50: Szalonzene. 18:45: Gramofon. 19:10: Gramofon. 20:10: Jávai színházak és táncok. 21:05: Fuvós zenekar. 23:15—1:30: Szalonzenekar. — Róma. 13:30: Gramofon. 14—15:15: Könnyű zene. 21:30: Puccini: Turandot, háromfelvonásos opera. — Strasbourg. 19:30: Jazz. 20: Hédevyáry, a magyar idegenforgalmi iroda titkárnőjének előadása „Magyarországi képek“ címmel. 21:30: Apáink zenéjéből gramofonon. — Varsó. 17:30: Kamarazene lemezek. 18:15: Szoprán- és brácsaverseny. 19:35: Népszerű zene. 20: Dalmezek. 21: Könnyű zene. 22:30: Chopin-művek. 23: Táncczene.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

NYILTÉR.

E rovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget

Hirdetmény.

Az aradi villanytelep igazgatósága értesíti a villanyáramfogyasztókat, hogy

Strada Horia (Széchenyi-ucca) 1. szám alatt, a Neuman-palotában városi irodát állított fel,

ahol a közönség felvilágosításokat kaphat az új tarifákról és ahol egyenként magyarázzák meg mindenkinek, melyik számára a legmegfelelőbb.

Ajánljuk fogyasztóinknak, forduljanak ehhez az irodához, ahol esetenként vizsgálják meg minden fogyasztó helyzetét és megadják a szükséges magyarázatokat a tarifák ügyében.

A városi iroda délelőtt 10 órától déli 1 óráig és délután 4-től este 7-ig áll a közönség rendelkezésére.

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a v. Szabadság-tér sarkánál, azonnalra kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Pékség

biztos vevőkörrel, elköltözés miatt eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2595

LEGOLCSÓBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS A „COMISIO“ Hálószobák 3500 lejtől. ebédők 6000 lejtől. ebéd. 10 kredencek 1800. uri szobák. iroda berendezések. modern konyha kredenc 850. granitúrák 1000 lejtől. réz-ágyak. rugany és párna matracok. sodronvok. zongorák. 0-ás és 2-es kaszák. Singer varrógépek. vasgályák. valódi és belföldi perzsa szőnyegek. tégszekrények. festmények. porcellánok. Ezüst. aranyat. briliánst a legmagasabb napi áron veszünk készpénzért. — Zalogtárakra a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt temesvári Zalogház felváltva Meghosszabbításokat legolcsóbban vállalunk „COMISIO“ üzlet Bul. Reg. Maria 13. Dág. „NO“ birt. kávéház mellett.

E I. A D O jutányosan elköltözés miatt: zománcozott fürdőkád, nagy üst, mosdó állvány, kályha, asztal, kis szobrény, kották, ruhaneműk, háztartási cikkek, stb. Megtekinthető d. u. 2-4. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

12 személyes ezüst evőeszközök, hat személyes alpaca evőeszköz, Bohoberl ágy, Pathefon, zongorák, antik szalon-garantúra. keleti és gyári szőnyegek, teljes szobaberendezések, egyes bútordarabok, antik órák, ezüsttárgyak, márkás porcellánok, írógép, sakkfigurák. étkésző servise, fali vitrinek, antik fotel, stb. eladók. SALGONE bizonányi üzlet, Str. Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota

SÜRGŐSEN KERESK perzsabundákat, 12 és 6 személyes ezüst evőeszközöket, perzsa és gyári szőnyeget minden méretben, ezüst gyertyatartókat, ezüst tálcákat, márkás festményeket, dísztárgyakat, antik és modern bútordarabokat, komplett szobaberendezéseket stb. stb. SALGONE bizonányi üzlet, Arad, Strada Horia 1. Neuman-palota. 1000

HIRDESSEN

a 49 éve fennálló

„Aradi Közlöny“-ben!